

సనాతన సారథి

జులై 2014

సనాతన సారథి

సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలద్వారా మానవజాతి సామాజిక,
నైతిక, ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధికి అర్పితము

సంపుటము 57
సంచిక 6

జూన్ 2014

ప్రచురణ తేదీ
మే 23

1. తొలి పలుకు	సంపాదకీయం	2
2. రామకథారస వాహిని (ధారావాహికం)	భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు	4
3. ఎడ్మకేర్ విశిష్టత	గురుదేవవాణి	7
4. విశ్వవిఖ్యాత మహాస్మత ఆధ్యాత్మిక జ్యోతి	జి.ఎన్.ఆర్.సి.వి. ప్రసాదరావు	11
5. ఆరోగ్య ప్రదాయి శ్రీ సత్యసాయి (8వ భాగం)	డా॥ కె.వి. కృష్ణకుమారి	13
6. 'నిన్నెన్నడును విడువను'	నందేశాత్మక స్వామి లేఖ	16
7. గుణములనే గణించు దైవం (కవీనాం కవిః - 12)	చీమలకొండ జయాశాస్త్రి	19
8. నీవుండేటి గుండెలో	చంద్రమౌళి రమాదేవి	22
9. చిరస్మరణీయ సాయిగీత	ముఖచిత్ర కథనం	25
10. జ్ఞాపకాల పంథిరి (31వ భాగం)	ప్రొ॥ కె. అనిల్ కుమార్	27
11. మహా మహిమాన్విత ప్రేమావతారి (36వ భాగం)	బి.వి. రమణరావు	31
12. ప్రశాంతి సమాచారం	దివి చతుర్వేది	35
13. విదేశాల్లో సాయిసంస్థల కార్యకలాపాలు	సత్యసాయి ఇంటర్నేషనల్ ఆర్గనైజేషన్	38
14. మణిబెన్	చిన్నకథ	40

© శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం

ఎడిటర్ : బి.వి. రమణరావు

అసిస్టెంట్ ఎడిటర్ : వి. శ్రీనివాసులు

టెలిఫోన్ : 287375 (సనాతన సారథి Extn. 128) **STD : 08555** **ISD CODE: 0091-8555**

వార్షిక చందా: భారతదేశంలో: ₹ 60.00 **విదేశాలకు:** ₹ 550, లేక \$ 13, లేక £ 9, లేక € 9

గమనిక: అద్రుసు కవరుపై గల మీ చందానెంబరు ప్రక్కన చందాగడుపు ఎంతవరకు ఉన్నదో సూచించడం

జరిగింది. మూడు పువ్వుల గుర్తు (***) ఉన్నట్లయితే మీ చందాను వెంటనే రెన్యూవల్ చేయించుకోగలరు.

అధికారికమైన వెబ్సైట్లు: శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం: www.sssbpt.org,

ఆన్లైన్ ద్వారా సనాతన సారథి చందాలకొరకు: www.sanathanasarathi.org

E-mail: subscriptions@sssbpt.org, editor@sssbpt.org

శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం, అనంతపురం జిల్లా (ఆం.ప్ర) - 515134 తరపున ప్రశాంతి నిలయంలోని శ్రీ సత్యసాయి ఆశ్రమ పరిధిలో ఉన్న శ్రీ సత్యసాయి ప్రెస్ షెడ్ (120'X40')లో ముద్రింపబడి ప్రచురింపబడింది.

ముద్రాపకుడు, ప్రచురణకర్త : కె.ఎస్. రాజన్

❖ తొలి పలుకు ❖

దశరథ మహారాజు సతులు స్వంత అక్కచెల్లెళ్ళ కన్న మిన్నగా పరస్పర ప్రేమానురాగాలతో మెలిగి ఆదర్శ ప్రాయులుగా నిలిచారు. సుమిత్ర పాయసపు గిన్నెను గరుడుడు తన్నుకుపోతే కౌసల్య, కైకలు తమ పాయసాన్ని ఆమెతో పంచుకొన్నారు. అయితే, ఆ గరుడ పక్షి తన్నుకుపోయిన పాయసపు గిన్నె ఏమైంది? ధ్యానం చేసుకుంటున్న అంజనాదేవి ఒళ్ళో పడింది. ఆమె ఆ పాయసాన్ని సేవించగా ఆమె గర్భంలో హనుమంతుడు జన్మించాడు. అనగా, అతనుకూడా రామలక్ష్మణ భరత శత్రుఘ్నుల అంశమే! కనుకనే, అతను రామునికి అత్యంత సమీపంగా, సన్నిహితంగా ఉంటూ రామకార్యంలో పాల్గొన్నాడు, అని భగవాన్ ఒకానొక సందర్భంలో హనుమంతుని జన్మరహస్యాన్ని వెల్లడించారు.

పుత్ర సంతానంలేక చింతిల్లిన దశరథునికి ఒకేసారి నలుగురు పుత్రులు జన్మించగా కలిగిన ఆనందం వర్ణనాతీతం. అలాగే ఈ మాసం ‘రామకథా రసవాహిని’ లో శ్రీరామ జనన వృత్తాంతం భక్త పాఠకులను వర్ణనాతీతమైన దివ్యానందంలో ఓలలాడిస్తుంది.

**నేటి విద్యలు తెలివితేటలనే పెంచు
కొంచెమైన గుణము పెంచబోవు
కోటి విద్యలుండి గుణము లేకున్నచో
ఫలమదేమి? వాని విలువదేమి?**

అని ప్రశ్నించారు భగవాన్. ‘సత్య ధర్మ ప్రేమ శాంతులు లేకున్న విద్యలన్నియు నేర్చి విలువ సున్న’ అనికూడా స్పష్టం చేశారు. ఈనాడు కావలసింది కేవలం తెలివితేటల్ని పెంచి విద్యార్థిని ‘సిరి’కి దాసుని చేసే ఎడ్యుకేషన్ కాదు, తెలివితేటలతోపాటు గుణమును పోషించి ‘హరి’కి దాసుని చేసే ‘ఎడ్యుకేర్’ కావాలి. నాడు ప్రహ్లాదుడు చెప్పిన ‘చదువులలోని మర్మమి’దే! జూన్ మాసంలో క్రొత్త విద్యా సంవత్సరం ప్రారంభమవుతున్న సందర్భంగా ప్రచురిస్తున్న దివ్యోపన్యాసం ‘**ఎడ్యుకేర్ విశిష్టత**’ ఆధునిక విద్యారంగం ఎదుర్కొంటున్న సమస్యలకు గల కారణాల్ని విశ్లేషిస్తూ పరిష్కారాన్ని సూచిస్తోంది.

సాక్షాత్తు నారాయణుడు నరరూపధారియై నడయాడిన పుణ్యభూమి పుట్టపర్తి. ‘ధన మూలమిదం జగత్’ అని భావించే ‘మనీ’ ప్రపంచానికి ‘ధర్మ మూలమిదం జగత్’ అని నిరూపించే ‘మనీ’ ప్రపంచం ప్రశాంతి నిలయం. నాడు శ్రీకృష్ణావతారంలో గోవర్ధనగిరి ఎత్తిన స్వామి నేడు ప్రశాంతి నిలయాన్ని ఆధ్యాత్మిక వినీలాకాశంలో ధ్రువతారగా నిలిపి విశ్వానికి వెలుగుబాట చూపుతున్నారు. ప్రశాంతి నిలయ ప్రత్యేకత, ప్రాముఖ్యత, ప్రాధాన్యతలను వివరించే రచన, ‘**విశ్వవిఖ్యాత మహోన్నత ఆధ్యాత్మిక జ్యోతి**’.

భగవాన్ ఒక విద్యార్థిని తీక్షణంగా చూస్తూ, “బ్యాడ్ బాయ్, నిన్న రాత్రి ఎందుకలా చేశావు?” అని మందలించారు. అతని ప్రక్కనున్న విద్యార్థితో, “వాడి తల్లి తెచ్చిన స్టీట్లని నిన్న రాత్రి ఎవరూ చూడకుండా బ్లాంకెట్ కప్పుకుని తిన్నాడు” అన్నారు. భగవంతుడు ప్రసాదించిన ఆహారాన్ని తిరిగి భగవంతునికి అర్పించకుండా, లేక భగవత్స్వరూపులే అయిన ప్రాణికోటికి అందించకుండా భుజించటం దొంగతనంతో సమానం. తినే తిండి, పీల్చే గాలి, త్రాగే నీరు కలుషితమై మానవుని ఆరోగ్యంపై దుష్ప్రభావం చూపుతున్న నేటి తరుణంలో మానవుడు ముఖ్యంగా మనో మాలిన్యాన్ని దూరం చేసుకొని ఆధ్యాత్మిక చిత్తాన్ని అలవరచుకోవలసిన అవశ్యకతను తెలియజేస్తుంది ఈ మాసం “**ఆరోగ్యప్రదాయి శ్రీ సత్యసాయి**”

భాగవతం, రామాయణం, భగవద్గీత, బ్రహ్మసూత్రాలు, ఉపనిషత్తులు మొదలైన అంశాలనుగూర్చి భగవాన్ వ్రాసిన వాహినీ సాహిత్యం ఒక ఎత్తయితే, వారు తమ భక్తకోటికి, విద్యార్థులకు వ్రాసిన లేఖలు మరో ఎత్తు. అవన్నీ సంకలనం చేస్తే, ఆ ‘దివ్యలేఖామృత వాహినీ’ మరో ఉద్గ్రంథమే అవుతుంది. భక్తునికి, భగవంతునికి మధ్య ఉండే ఆత్మీయ ప్రేమానుబంధానికి ప్రతీకగా నిలిచే భగవాన్ లేఖలు భక్తుల పాలిట భాగ్యరేఖలు. “యోగక్షేమం వహోమ్యహం” అన్న స్వామి వాగ్దానం గురించి పదిమంది మెచ్చేలా ఉపన్యాసాలిచ్చేవారు అనేకులుంటారు. కానీ తమ

నిజ జీవితంలో అట్టి నిశ్చల భక్తి విశ్వాసాలను నిల్పుకొనే వారెందరు! జీవనయానంలో ఎదురైన ఒడిదుడుకులను తట్టుకోలేక స్వామి తనను ఉపేక్షిస్తున్నారని నిరాశకు లోనైన ఒక వేద శాస్త్ర పండితుణ్ణి ఊరడిస్తూ, ఉత్సాహ పరుస్తూ, అభయానందాలను ప్రసాదిస్తూ భగవాన్ వ్రాసిన దివ్యలేఖ - “నిన్నెన్నడును విడువను” - వారి భక్త వాత్సల్యానికి మచ్చుతునక.

‘ఇందుగలడందు లేడని సందేహము వలదు...’ అని విశ్వసించే అస్తికులూ, ‘... ఉంటే కంటికి కనిపించడే?’ అని అహంకారంతో హుంకరించే నాస్తికులూ, సంసార మనే మడుగులో మమకారమనే మకరి బారినపడ్డ గజేంద్రులూ నాడే కాదు, నేడూ ఉన్నారు. నాడు ఒక్క గజేంద్రుని పిలుపుకి, ఒక్క ప్రహ్లాదుని భక్తికి, ఒక్క కుచేలుని అర్తికి కరిగి కదలి వచ్చిన ఆ పరంధాముడు నేడు ఇంతమంది అర్తులను అడుకోవటానికి రాకుండా ఎలా ఉండగలడు! భగవంతుణ్ణి కరిగించి కదిలించేది భక్తునియొక్క నిర్మల నిశ్చల నిస్వార్థ హృదయమే తప్ప పూజలు, వ్రతాలు, నోములు కావని స్పష్టం చేసే రచన, “గుణములనే గణించు దైవం”

ఒక పర్యాయం బృందావనం విద్యార్థులు స్వామి సన్నిధిలో తాము పొందిన దివ్యానుభవాలను గ్రంథ రూపంలో సంకలనం చేయాలన్న కోరికను స్వామికి విన్నవించగా స్వామి దయతో అనుమతించారు. ‘ఆ పుస్తకానికి ఏం పేరు పెడతారు?’ అని అడిగారు. ‘మీరే సెలవివ్వండి స్వామీ’ అని వాళ్ళు ప్రార్థించగా, ‘హృదయ బృందావనం అని పెట్టండి’ అన్నారు. ఆ పేరు పెట్టడానికి గల కారణాన్ని వివరిస్తూ, ‘మీ హృదయమే బృందావనం. అదే స్వామి నివాసం. ఈనాడు మీరు ఈ బృందావనంలో స్వామి సన్నిధిలో ఆనందంగా ఉన్నారు. కానీ, ఏదో ఒకనాడు మీరు బాహ్య ప్రపంచంలోకి అడుగుపెట్టవలసి ఉంటుంది. అక్కడ మీకు ఎదురయ్యే అశాంతి, అలజడుల మధ్య మీ హృదయ బృందావనంలో ఉన్న స్వామిని ఆశ్రయించి ప్రశాంతిని, ఆనందాన్ని పొందవచ్చు’ అన్నారు.

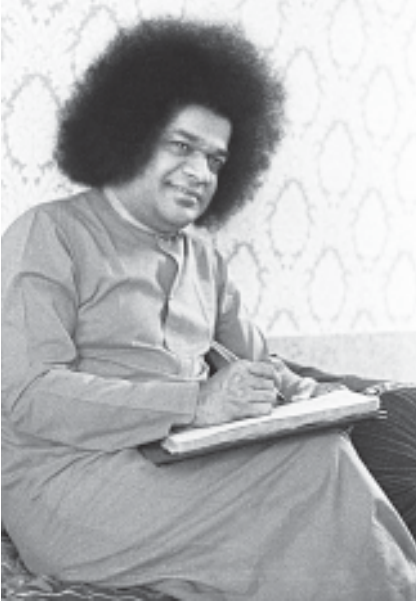
“తల్లికంటే మిగుల దైవంబై దగ్గర, సన్నిహితుడు తండ్రికన్న చాల...” అన్నారు భగవాన్. ఆనాడు ద్రౌపది, ‘హే ద్వారకవాసీ! హే బృందావన సంచారీ!’ అని ప్రార్థించి

నంతసేపూ పలుకని స్వామి ‘హే హృదయవాసీ!’ అని పిలిచిన తక్షణమే ప్రత్యక్షమైనారు కదా! కాబట్టి, ‘నీవుండేదా కొండపై, నా స్వామీ...’ అనుకుంటే స్వామిని మనంతట మనమే మనసుండి దూరము చేసుకున్న వారమౌతాము. ‘నీవుండేదీ గుండెలో’ అని గ్రహించి ప్రార్థించినప్పుడు, ‘నేనుండగా భయమెందుకు బంగారూ!’ అంటూ అంతరంగ సాయి ఆశీస్సులందిస్తారు.

ఒక పర్యాయం కాలేజి ఆడిటోరియంలో విద్యార్థుల కొరకు రామాయణంపై చలనచిత్ర ప్రదర్శన ఏర్పాటైంది. విద్యార్థుల ప్రార్థన మన్నించి భగవాన్ విచ్చేశారు. ఆ సినిమాలో సీతా స్వయంవరమునకు ముందుగానే మిథిలలో ఒక తోటలో శ్రీరాముడు సీతను కన్నెత్తి చూసినట్లుగా చూపించారు. అప్పుడు భగవాన్ తమ చుట్టూ కూర్చున్న పిల్లలతో అన్నారు, “ఈ సినిమా రాముడికి హిస్టోరియా! ఆనాడు శ్రీరాముడు శివ ధనుర్భంగము తరువాత కూడా సీతను కన్నెత్తి చూడలేదు. వివాహానికి పూర్వం ఆమె పరస్మీ కదా! పరస్మీని కన్నెత్తి చూడటం మహాపాపం. తండ్రియైన దశరథుని అనుమతి పొందిన తరువాతనే వివాహానికి అంగీకరించాడు.”

ఈ మాసం ‘జ్ఞాపకాల పందిరి’ శ్రీరామ, శ్రీ సత్యసాయి అవతార తత్త్వముల మధ్య గల సామ్య, సారూప్య, ఏకతలను స్పష్టం చేస్తుంది

“రండి, పరీక్షించండి, దివ్యానుభవం పొందండి, ఆ తరువాతే విశ్వసించండి” అని భగవాన్ పలుమార్లు చెప్పారు. ఆవిధంగా పరీక్షించి, పరిశోధించి నిజానిజాలు తెలుసుకోవాలని స్వామి సన్నిధికి వచ్చిన ‘సైంటిస్టులు’ వారి దివ్యప్రేమకు వశులై, పరవశులై ‘సాయింటిస్ట్’లుగా మారారు, ‘సైకియాట్రీస్టులు’ ‘సాయికియాట్రీస్టులు’గా రూపొందారు. పండితులు, మేధావులు స్వామి ఎదుట విద్యార్థులయ్యారు. భారతీయ విద్యాభవన్ వ్యవస్థాపక అధ్యక్షులైన డా॥ కె.ఎమ్. మున్నీగారు చెప్పినట్లుగా, they came, they saw, they were conquered (వాళ్ళు వచ్చారు, చూశారు, శరణుజొచ్చారు) ఆ మహా మహిమాన్విత ప్రేమావతారి సన్నిధిలో ప్రఖ్యాత సైకియాట్రీస్టు డా॥ శామ్యూల్ శాండీస్ పొందిన దివ్యానుభవాలు పాఠకులను ఉత్తేజితుల్ని చేస్తాయి. - స॥

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిశ్వర విరచిత

రామోద్ధారోగో వాహిని

(గత సంచిక తరువాయి)

వసుంధరను పాలించు భవిష్యత్తు రాజెవ్వరా అను అంశముపై చర్చను ప్రారంభించి, మహారాజు నిరాశా మనస్సుడై గురువులవారిని అనేక రీతుల ప్రార్థించి, ఇందుకు తగిన సలహాను, ఆశీర్వాదమును అందించుమని కోరెను.

అంత వసిష్ఠులవారు దీర్ఘాలోచన సలిపి, కన్నులు తెరచి, “రాజా! మీరింత విచారించనక్కరలేదు. అయోధ్యకు పతి వియోగము సంప్రాప్తించదు. నిరంతరం మంగళమునే అందుకొనును. ఈ వసుంధర నిత్యకల్యాణము పచ్చని తోరణములతో కళకళలాడుతూ కిలకిల ధ్వనులతో ధర్మరక్షణ సాగించగలదు. వేరు రాజ కొమరుని ఈ రాజ్యాధిపతిగా చేయ నేనంగీకరించను. దైవకటాక్షము అపారము. మీ ధర్మవ్రతమే మిమ్ములను పుత్రానందమున ముంచి తేల్చును. ఇక ఆలస్యము చేయక, విభాండక మహాముని కొడుకగు ఋష్యశృంగుని పిలిపించి, అతనిచేత తగిన ఏర్పాట్లు గావించి, పవిత్రమగు పుత్రకామేష్ఠి యాగమును గావింపుడు. తప్పక మీ మనోరథమీదేరును” అని నిస్సంశయముతో పలికిన పదములను తెరలోనుండి వింటూ ఉన్న రాణుల హృదయములు ఆనందముతో నిండెను. నూతన ఆశా సుమములు మొగ్గలు వేయ రాణులు దైవమును ప్రార్థించి లోనికి వెళ్లిరి.

మహారాజు విభాండక మహాముని కొమారుడగు ఋష్యశృంగుని పిలిపించుటకు తగినవారెవ్వరా అని విచారించి తన బాల్య స్నేహితుడు అంగదేశపు రాజగు రోమపాదుని పిలిపించి అతనితో తగిన ఏర్పాట్లు గావించెను. సరయూ నదీతీరమున యజ్ఞ మొనర్చుటకు తగు అందమైన వేదికలు నిర్మించిరి. అయోధ్య ఎక్కడ చూచిననూ తోరణములతో కళకళలాడదొడగెను. అనుకొన్నట్లు ఋష్యశృంగమహాముని శాంతానమేతుడై అయోధ్యలో కాలు పెట్టెను.

3. శ్రీరామ జననము

కాలము గడచినకొలదీ, రాజునకు రాణులకు యువావస్థ దాటదొడగెను. వృద్ధాప్యము ప్రారంభమాయెను. కానీ పుత్రప్రాప్తి సూచన లేవియును కనిపించకుండుటచే, సర్వసౌఖ్య సదుపాయములతో అంతఃపురము కళకళలాడుచున్ననూ, రాజు, రాణుల హృదయము లందు అశాంతి, విచారము తాండవ మాడుచుండెను. ఒకనాటి సాయంకాలము రాజు, రాణులు నలుగురును ఒకచోట చేరి అయోధ్యా భవిష్యత్తు పరిపాలకుడెవ్వడా అని పరిపరి విధములూ, ఎవరికి తోచినటుల వారు యోచించుచూ కడకు దేనినీ నిర్ణయించుకొనలేక, నిరాశా హృదయులై రేపటి తెల్లవారి కులగురువైన వసిష్ఠులవారిని రప్పించి, కర్తవ్యమును విచారించుట మంచిదని దృఢము చేసుకొని ఎవరి వసతులకు వారు భారమైన హృదయములతో బయలుదేరిరి.

మరుదినము తెల్లవారగనే మంత్రులను, పండితులను రప్పించి, కులగురువగు వసిష్ఠుల వారిని పిలిపించి, ఈ సప్తద్వీపయుతమగు

రాజు వారిని సింహద్వారమున పాదములు కడిగి, ఆ జలమును శిరమున ప్రోక్షించుకొని లోనికి తోడ్కొనిపోయి ఉన్నతాననమున ఆసీనుని గావించి, వసిష్ఠులవారికి నమస్కరించి, తన ప్రార్థనగా యజ్ఞ విధానమును ఎట్లు గావించవలెనో ఋష్యశృంగుని అడుగగోరెను.

అంత మంత్రులు, పండితులు, మహారాజు వారివారి ఆసనములపై కూర్చొనుటకు ఋష్యశృంగులవారు ఆజ్ఞాపించి యజ్ఞ విధానములు ఒక్కొక్కటి విపులముగ తెల్పుచుండ, ప్రధాన పండితుడు దానిని వ్రాసుకొనుచుండెను. ఎవరెవరు ఏయే స్థానములందు కూర్చొనవలెనో వాటినికూడనూ స్పష్టముగా తెలిపి, రేపటి తెల్లవారి ఏడు గంటలకే యజ్ఞము ప్రారంభించవలెనని నిర్ణయించెను.

ఈ వార్త పురమున క్షణములో ప్రాకెను. తెల్లవారి వీధులు పచ్చని తోరణములతో, జన సమూహములతో క్రిక్కిరిసిపోయెను. సరయూతీరము జనమయమాయెను. రాణులతో కూడి మహారాజు స్వస్థివాచనములు మిన్నుముట్ట, జయజయ ధ్వనులు మంగళ వాద్యములు శుభసూచనలు సలుప ఋష్యశృంగుడు శాంతా సమేతుడై యజ్ఞశాల చేరిరి. ఋష్యశృంగుడు బ్రహ్మగా ప్రమాణము స్వీకరించి ఋత్విక్కులను వారివారి అర్హతలనుసరించి ఆయా స్థానముల ఆయా పారాయణములు గావింప నీమించెను. అగ్నిహోత్రముల నాహుతులు ఋష్యశృంగుడు వ్రేల్చెను.

అతి నిష్ఠతో నిండు భక్తి శ్రద్ధలతో గావించుచున్న ఈ అగ్నిహోత్రమునుండి అందరూ చూచుచుండ మహా తేజోవంతుడై చూపరులకు మించువలె కన్నులు మిరుమిట్లు గొలుప ఒక మహాపురుషు డొక పాత్రను హస్తములందుంచుకొని ప్రత్యక్షమాయెను. ప్రజలు ఋత్విక్కులు, ఆనంద, ఆశ్చర్య, భయ, ఆందోళనలతో దిగ్రాంతులై ఎక్కడివారక్కడ స్థంభించిపోయిరి. రాజు,

రాణులు భక్తి శ్రద్ధలతో ఆ మహా పురుషునివైపు చూచుచు, ఆనంద బాష్పములు రాల్చుచు చేతులు జోడించుకొని ప్రార్థించుచుండిరి. ఋష్యశృంగుడు దృష్టిని చలించనీక, నిష్ఠను వీడక అగ్నిహోత్రములో నాహుతులు వ్రేల్చుచుండెను. ఇంతలో ఒక ప్రళయ శబ్దమువలె అంతరిక్షము నుండి పలుకులు వినిపించెను. ఋష్యశృంగుడు ఆహుతులను ఆపి, విషయ మేమిటా యని విన ప్రారంభించగా, “మహారాజా! నీవీ పాత్ర నందుకొని ఇందులోని

పాయసమును యథోచితముగ మువ్వరు రాణులకు విభజింపుము” అని దశరథుని చేతికి ఆ పాయసపు పాత్రనిచ్చి అగ్నిహోత్రమునుండి ఉద్భవించిన మహా పురుషుడు అంతర్ధానమాయెను. ఈ మహాద్భుతమును చూచిన ప్రజలు, ఋషులు, పండితులు, రాజులు మహదానందము నొంది పూర్ణాహుతి గావించి, పాత్రను హస్తమందుంచుకొని ఊరేగింపుతో రాజభవనమును చేరిరి.

రాణులు గురువాజ్ఞ ననుసరించి అభ్యంగ స్నానము లాచరించి, అతినిష్ఠతో, పూజాగృహమున ప్రవేశించిరి. అచట వసిష్ఠులవారు పూజాది కార్యములు పూర్తిచేసి, అగ్నిదేవుడొసగిన బంగారు పాత్రయందలి పాయసమును బంగారు గిన్నెలలో పోసి సిద్ధముగా యుండెను. ఇంతలో మహారాజును పిలిచి, “రాజా! ఈ గిన్నెలను మీ పత్నుల కందించుము. మొదలు కౌసల్యకు తదుపరి సుమిత్రకు ఆ తరువాత కైకకు అందించు” మని ఆజ్ఞ చేసెను. అదేరీతిగా రాజు గావించెను.

రాణులు మువ్వరు ఆ గిన్నెలనందుకొనిరి. వసిష్ఠులవారు ఈ పాయసమును ఇప్పుడే భుజించ కూడదనియు, ఋష్యశృంగులవారు వచ్చి ఆశీర్వాదింతు రనియు హెచ్చరించెను. అంత వారు లోనికి వెళ్లి తలలకు పొగ వేయుటకు దాసీలు సిద్ధముగా వేచియుండుటచేత కౌసల్య, కైక పాయసపు గిన్నెలను పూజాగృహములందు

భద్రపరచి తలలార్చుకొనుచుండిరి. సుమిత్ర మేడ పైభాగమునకు వెళ్లి గిన్నె ఒకచోటున ఉంచి వెంట్రుకలు అర్చుకొనుచు 'పట్టపురాణియగు కౌసల్యకు పుట్టిన కొమారునకు పట్టము కట్టుట రాజనీతి. అట్లు లేకున్న వివాహమునకు పూర్వము ఇచ్చిన మాట ననుసరించి కైకకు పుట్టబోవు కొమారునికి రాజ్యాధికారమందించుట మరొక ధర్మము. ఈ రెండింటియందు కొంత బాధ్యత కలదు. కనుక, ఇవి తప్పక జరుగును. ఇక నాకు కుమారుడు పుట్టుటచేత కలుగు ప్రయోజనమేమిటి? వీరిరువురికి వంశోద్ధారము జరిగిన అంతియే చాలును. ఏ బాధ్యతలకూ అర్హుడుకాని కొమారుడు నాకు పుట్టుట కంటెను పుట్టకుండుటే మేల'ని తలంచుచు, ఆలోచించుచు, కడకు 'దైవేచ్ఛ, కానున్నది కాక మానదు. గురువాజ్ఞ, రాజాజ్ఞ' అని లోనికి వెళ్ళవలెనని అనుకొనుచుండగానే, ఎక్కడనుండి వచ్చెనో ఒక గరుడుడు వచ్చి ఆ బంగరు గిన్నెను తన్నుకొనిపోయెను.

జరిగిన ఈ అజాగ్రత్తకు చాలా విచారించి, ఇక చేయునది లేక ఈ విషయము రాజునకు తెలిపిన రాజేమి బాధపడునో! ఇది నా అశ్రద్ధయొక్క కారణమని తలంచి సరాసరి అక్క దగ్గరకు వెళ్లి జరిగినది జరిగినట్లు కౌసల్యతో తెలిపెను. ఇంతలో కైక కురులార్చుకొని బంగరు గిన్నె తీసుకొని కౌసల్య గృహమునకు వచ్చెను. మూపురు చేరి విషయము తెలిసికొని ఒకే ప్రేమతో అక్కచెల్లెండ్రవలె మెలగుచుండుటచేత రాజుకు కష్టము కలుగక, సుమిత్రను నిరాశకు గురికానివ్వకుండుటకై మరొక గిన్నెను తెప్పించి, కౌసల్య పాయసమునందు కొంత భాగమును, కైక పాయసమునందు కొంత భాగమును ఆ గిన్నెలో వేసి సుమిత్ర కందించిరి. మువ్వరూ పూజాగృహమున పీఠములపై కూర్చొని బయట పండితులు ఆశీర్వాచనములు మంత్ర రూపముతో అందించుచుండ ఋష్యశృంగముని ఆశీర్వాదించ, పాయసమును భుజించి, తీర్థములు స్వీకరించి పూజా పీఠమునకు సమస్కరించి ఋష్యశృంగ మునికి నమస్కరించి వారివారి నివాసములకు వెళ్లిరి.

కొంత కాలము గడచెను. మువ్వరు రాణులూ గర్భమును ధరించిరను వార్త పురమంతయూ ప్రాకెను.

రాణులయొక్క దేహములు కాంతివంతమై కళకళలాడదొడగెను. పదవ మాసము వచ్చెను. దాదులు (నరసులు) ఇప్పుడో, అప్పుడో అని ప్రసవ సమయములకు సర్వసిద్ధములు గావించి రాణులను అతి జాగ్రత్తగా చూచుకొనుచుండిరి.

ఇంతలో కౌసల్యకు ప్రసవ బాధలు ప్రారంభమయిన వని విని దాదులు రాణి మందిరమునకు వెళ్లుచుండగనే పట్టపురాణిగారికి కొమారుడు కలిగెనను వార్త అంతః పురమంతయూ ప్రాకెను. రెండవ దినము కైకకును ఒక పుత్రుడు కలిగెను. మూడవ దినము సుమిత్రకు ప్రసవ బాధలు ప్రారంభమయి ఆమె ఇరువురు కొమారులను కన్నదని అంతఃపురమేకాక, పురమంతయూ ఈ వార్త వ్యాపించెను. అందరూ ఆనందించిరి. భూమి సస్యశ్యామలమయ్యెను. సర్వ వాద్యములు మ్రోగినవి. మేఘములు ఆనంద జల్లులు పన్నీరు జల్లులవలె పరిమళమైన బిందువులతో రెండు నిమిషములు అంతః పురముపైన మాత్రమే కురిపించెను.

ఈరీతిగా పుత్రులు పుట్టిన తక్షణమే యెచటచూచిన శుభములే కనిపించెను. దశరథ మహారాజు ఆనందమునకు అంతులేదు. కొమారుడు ఒక్కడైనను లేదని విచారించుచున్న సమయమున నలుగురు పుత్రులు ఒకేపరి కలిగిన వార్త వర్ణనాతీతమైన ఆనందము. రాజు బ్రాహ్మణులను పిలిపించి వారలకు సువర్ణ, గో, భూదానములు గావించెను. బీదలకు తగురీతి ధనమును ఇప్పించెను. వసతులు కల్పించెను. వస్త్రములు పంచెను, అన్నము పెట్టించెను. ఎక్కడ చూచిననూ ప్రజలు జయ, జయధ్వనులు గావించుచుండిరి. శుభచిహ్నములకు సభ్యులు నాట్యములు గావించదొడగిరి. మాకు క్రొత్త ప్రభువులు అవతరించెనను ఆనందముతో ప్రజలు, వారింటిలో వారలకు పిల్లలు కలిగినదానికంటెను ఎక్కువగనే ఆనందించుచుండిరి. కొందరు స్త్రీలు తమ రాణులకు కొమారులు కలిగినది భగవత్కృతాక్షమే అని విశ్వసించి భగవంతునకు ధన్యవాదములన్నట్లు పూజలు గావించిరి.

(సశేషం)

గురుదేవవాణి:

ఎడ్యుకేర్ విశిష్టత

కామక్రోధాదులచే కలుషితంగాని హృదయం, బయటకు తీయటం. ఒకటి ప్రవృత్తికి సంబంధించినది. అసత్యముచే కలుషితంగాని నాలుక, అహింసాదులచే రెండవది నివృత్తికి సంబంధించినది. పక్షికి రెండు కలుషితంగాని దేహము - ఈ మూడింటితో కూడినదే మానవత్వం. ఇవే ప్రధానమైన మానవతా విలువలు. ఇట్టి విలువలు క్షీణించటంచేతనే దేశము దుస్థితికి గురి అవుతున్నది. ఆధ్యాత్మిక సంపదకు అలవాలమైన భారతదేశమందు సత్య ధర్మములు అడుగంటి, అన్యాయ అక్రమ అనాచారములనే పైశాచిక ప్రవృత్తులు విజృంభించి ప్రళయ తాండవము సల్పుతున్న ఈ సమయంలో శాంతి, భద్రతలను పరిరక్షించుటకు విద్యార్థులే తగిన సమర్థులనే సత్యాన్ని తల్లిదండ్రులు, గురువులుకూడా గుర్తించక తప్పదు. విద్యాయందుగాని, విజ్ఞానమందుగాని తమ బిడ్డలు వెనుకబడినప్పుడు తల్లిదండ్రులు ఎంత పరితపిస్తారో, భారతమాత నైతిక, ధార్మిక, ఆధ్యాత్మిక మార్గములందు వెనుకబడిన తన పిల్లలను చూచి అంతకంటే పది రెట్లు అధికంగా బాధపడుతుంది....

‘ఎడ్యుకేషన్’ అనే పదము ‘ఎడ్యుకేర్’ అనే లాటిన్ పదమునుండి పుట్టినది. ‘ఎడ్యుకేర్’ అనగా బయటకు తీయటం అని అర్థం. ఇది రెండు విధములు. ఒకటి, భౌతికమైనదానిని బయటకు తీయటం, రెండవది, అంతర్భావమునందు అగోచరంగా ఉన్నదానిని

తీయటం. ఒకటి ప్రవృత్తికి సంబంధించినది. నివృత్తికి సంబంధించినది. పక్షికి రెండు రెక్కలవలె, రథమునకు రెండు చక్రములవలె మానవునికి భౌతికవిద్య, ఆధ్యాత్మికవిద్య రెండూ అవసరం.

గొప్పతనం కాదు, మంచితనం ప్రధానం

లౌకిక విద్యలు అనిత్యమైనవి. ఇవి తలనుండి ఆవిర్భవిస్తాయి. చదవటం, వ్రాయటం, ఉద్యోగాలు చేయటం, పేరుప్రతిష్ఠలు పొందటం ఇవన్నీ లౌకిక విద్యలకు సంబంధించినవి. ఇవి కేవలం గొప్పతనమును అందిస్తాయి గాని, మంచితనమును చేకూర్చలేవు. హృదయం నుండి ఆవిర్భవించే దయ, ప్రేమ, సహనం, సానుభూతి ఇత్యాది సద్గుణములే మనకు మంచితనమును చేకూర్చుతాయి. విద్యార్థులకు తల్లిదండ్రులే ప్రథమ గురువులు. కనుక, వారు తమ పిల్లలలో మంచితనమును అభివృద్ధిపరచాలి. ఈనాడు అనేకమంది తమ పిల్లలు గొప్ప చదువులు చదవాలని, గొప్ప ధనము సంపాదించాలని, గొప్పవారు కావాలని ఆశిస్తున్నారేగాని, మంచిపిల్లలు కావాలని, మంచిపేరు సంపాదించాలని మంచితనము పోషించుకోవాలని ఆశించేవారు చాలా తక్కువగా ఉన్నారు. ... ఎన్ని చదువులు చదివినప్పటికీ,

ఎన్నివిధములైన ఘనత సంపాదించినప్పటికీ విద్యార్థుల్లో మంచితనమనేది కనిపించటం లేదు. ఈ లౌకిక విద్యలు కేవలం అర్థమును, స్వార్థమును పెంచి విద్యార్థిని అధః పతనానికి గురిచేస్తున్నాయి. ఈనాటి విద్యార్థి భౌతిక పరిజ్ఞానమునకే ఎక్కువ ప్రాధాన్యతనిస్తున్నాడు. దీనిని కేవలం Information oriented knowledge అని చెప్పవచ్చును. Transformation oriented knowledge కూడా అవసరం. అదే ఆధ్యాత్మిక విద్య. ఆధునిక విద్య మానవుని ఒక కంప్యూటరుగా తయారుచేస్తున్నది. దానివల్ల ప్రయోజనం లేదు. కంప్యూటరుగా తయారు కావాలి. దానికి ఆధ్యాత్మిక విద్య అత్యవసరం.

పట్టణ విద్యలు - ఆశ్రమ విద్యలు

మహాభారతంలో దుష్యంతుడనే రాజు ఉన్నాడు. అతడు పట్టణంలో పుట్టాడు, పట్టణ వాతావరణంలో పెరిగాడు, పట్టణంలోనే విద్యను అభ్యసించాడు. అతని కుమారుడైన భరతుడు కణ్వమహర్షి ఆశ్రమంలో పుట్టాడు, ఆశ్రమంలోనే పెరిగాడు, ఆశ్రమ విద్యలనే అభ్యసించాడు. పట్టణ విద్యలకు, ఆశ్రమ విద్యలకు గల వ్యత్యాసమేమిటి? పట్టణ విద్యలు భౌతికమైన విషయాలకు మాత్రమే ప్రాధాన్యతనిస్తాయి. ఆశ్రమ విద్యలు నైతిక, ధార్మిక, ఆధ్యాత్మికములను, శీలసంపత్తిని అభివృద్ధిపరుస్తాయి. భరతుడు చిన్నతనమునుండి ఆశ్రమ వాతావరణంలో పెరిగి, ఆశ్రమ విద్యలను అభ్యసించటంచేత శీలసంపత్తిని పోషించుకోగలిగాడు. కనుకనే, start early, drive slowly, reach safely అన్నారు. మీరు కూడా భరతుని వలె శీలసంపత్తిని పోషించుకోవాలి. దుష్యంతుడు ఎన్నో విద్యలు నేర్చాడు. గొప్ప చక్రవర్తిగా తయారయ్యాడుగాని, శీలసంపత్తిని పోషించుకోలేకపోయాడు. రామాయణంలో రావణుడుకూడా అనేక విద్యలు నేర్చాడుగాని, తన ఇంద్రియాలను నిగ్రహించుకోలేక అధఃపతనం చెందాడు.

పూర్వం అధ్యాపకులను ఆచార్యులని పిలిచేవారు. ఆచరించి, ప్రబోధించేవాడే ఆచార్యుడు. కానీ, ఈనాటి అధ్యాపకులు ప్రబోధిస్తున్నారేగాని, ఆచరించటం లేదు. కనుక, వీరందరూ టీచర్లేగాని, ఆచార్యులు కారు. అధ్యాపకులే పెడమార్గం పట్టినప్పుడు విద్యార్థులు

సన్మార్గంలో ప్రవేశించటానికి వీలుకాదు. అవు చేనులో పడి మేస్తుంటే దూడ గట్టుమీద ఉంటుందా! దూడ అవును అనుసరించినట్లుగా విద్యార్థులు అధ్యాపకులననుసరిస్తారు. కనుక, అధ్యాపకులు పిల్లలపట్ల 'వీరు నావారు' అనే వాత్సల్య భావమును అభివృద్ధిపర్చుకోవాలి. కానీ, ఈనాడు చదువు చెప్పటం, చదువుకోవడం రెండూ ధనంతో ముడిపడి ఉన్నాయి. కనుకనే, అధ్యాపకులకు విద్యార్థుల పట్ల వాత్సల్య భావం లేదు. విద్యార్థులకు అధ్యాపకులపట్ల గౌరవభావం లేదు. విద్యార్థులు అధ్యాపకులను గౌరవించాలంటే విద్యను ఉచితంగా అందించాలి.

చదువు 'కొంటున్నారు'

విద్య అనేది ఒకరి సొత్తు కాదు. అది అందరి సొత్తు. అది భగవంతుని అనుగ్రహ ప్రసాదం. అట్టి విద్యను అమ్ముకోవటం చాలా పొరపాటు. ప్రభుత్వం కూడా విద్యయొక్క అమ్మకాన్ని ప్రోత్సహించటంచేత నేటి విద్యాలయాలు వ్యాపార కేంద్రాలుగా మారిపోయాయి. అటెండెన్స్ కి డబ్బు, అడ్మిషన్ కి డబ్బు, మార్కులకు డబ్బు, డిగ్రీకి డబ్బు... అంతా డబ్బుమయమైపోయింది. ఎవరినైనా పిల్లవానిని 'ఏమి చేస్తున్నావు నాయనా?' అని అడిగితే, 'చదువు కొంటున్నాను' అని సమాధానం చెపుతున్నాడు. డబ్బు లేకపోతే ఎక్కడా ప్రవేశము లేదు. ఫస్ట్ స్టాండర్డ్ లో చేరాలన్నా కొన్ని వేల రూపాయలు కావాలి. ఇంజనీరింగు సీటో, లేక మెడికల్ సీటో కావాలంటే కొన్ని లక్షల రూపాయల డౌనేషన్ చెల్లించాలి. ఎంతో ఖర్చు పెట్టి డాక్టర్ డిగ్రీని పొందటంచేత ఆ డబ్బును వారు ప్రజలనుండి వసూలు చేస్తున్నారు. ఈవిధంగా, ఆధునిక చదువు విద్యార్థిని బిగ్గర్ గా మార్చే బదులు బెగ్గర్ గా మార్చివేస్తున్నది. ఎడ్యుకేషన్ అనేది ఎలివేషన్ ని చేకూర్చే బదులు ఎజిటేషన్ కు దారితీస్తున్నది. మేము గర్వంగా చెప్పుకోవటం కాదుగాని, ఈనాడు ఒక్క సత్యసాయి సంస్థలో తప్ప ఎక్కడా ఉచిత విద్య లేదు. మన విద్యాసంస్థలను వ్యాపార కేంద్రాలుగా మార్చకూడదు. అధ్యాపకులు తాము నేర్చుకున్న విద్యను పిల్లలకు హృదయపూర్వకంగా బోధించాలి. ఇదే నేను ఆశించేది. అప్పుడే పిల్లలను ఆదర్శప్రాయులుగా తీర్చిదిద్దవచ్చు. ఎక్కడైనా సరే,

డొనేషన్తో లభించే విద్య విద్యయే కాదు. “దు ఫర్ ది నేషన్.” దేశంకోసం చదవాలి. సమాజానికి తగిన సహాయం చేయాలి.

పిల్లలకు ఏమి బోధిస్తున్నారు?

ఈనాటి విద్యార్థులయందు క్రమశిక్షణ పూర్తిగా క్షీణించిపోయినది. దీనికి కారణమేమిటి? తరణోపాయ మేమిటి? అని మనమేమైనా విచారిస్తున్నామా? ఇట్లు విచారించకుండా విద్యార్థులను అపార్థం చేసుకోవటం పొరపాటు. ఇది విద్యార్థుల దోషం కాదు. భారతీయ సంస్కృతిని ప్రతిబింబింపచేసే రచనలను, ఆశయాలను, ఆదర్శాలను పిల్లలకు మనం బోధించటం లేదు.

‘స్వాతంత్ర్యం నా జన్మ హక్కు’ అని చాటిన బాలగంగాధర తిలక్, లాలాజపతిరాయ్, బిపిన్చంద్ర పాల్, నేతాజీ మున్నగు స్వాతంత్ర్య సమర వీరుల త్యాగభావాలను మనం పిల్లల హృదయాలకేమైనా అందిస్తున్నామా?

పితృవాక్య పరిపాలనకై తన జీవితాన్నే అంకితం గావించిన శ్రీరాముని చరిత్రను మన పిల్లలకేమైనా వినిపిస్తున్నామా?

సత్యమునకై సర్వమునూ త్యాగంచేసి చివరకు అలుబిడ్డలనే అమ్ముకొన్న హరిశ్చంద్రుని చరిత్రను పిల్లలకేమైనా వినిపిస్తున్నామా?

రాజ్యాన్ని త్యాగంచేసి అడవిలో జీవిస్తూ కందమూలాదులనే భుజిస్తూ ఉన్నప్పటికీ ధర్మాన్ని తన స్వరూపంగా నిరూపించిన ధర్మజుని చరిత్రను పిల్లలకేమైనా వినిపిస్తున్నామా?

తల్లిదండ్రుల సేవలో తన జీవితాన్నే అంకితం గావించిన శ్రవణకుమారుని భక్తిని పిల్లలకేమైనా బోధిస్తున్నామా?

గురువునకై తన సర్వస్వాన్ని త్యాగం చేయటానికి సిద్ధపడిన ఏకలవ్యుని తత్వాన్ని మన పిల్లలకేమైనా బోధిస్తున్నామా?

భగవద్భక్తియందే సర్వశక్తి ఉన్నదని గుర్తించి సంపూర్ణ శరణాగతుడై హరి నామస్మరణ చేసిన ప్రహ్లాదుని చరిత్రను మన పిల్లలకేమైనా వినిపిస్తున్నామా?

భారతదేశమునకేగాక యావత్ ప్రపంచానికి ఆదర్శవంతమైన మానవత్వాన్ని ప్రబోధించిన భగవద్గీత తత్వాన్ని పిల్లలకేమైనా బోధిస్తున్నామా?

‘అహింసా పరమో ధర్మః’ అని బోధించిన బుద్ధుని వాక్యాలేమైనా మన పిల్లలకు వినిపిస్తున్నామా?

జీసస్యొక్క కరుణా స్వభావాన్ని మన పిల్లల హృదయాలకేమైనా చేర్చుతున్నామా?

మహమ్మద్యొక్క తత్త్వమును మన పిల్లలకేమైనా బోధిస్తున్నామా?

గురునానక్ ప్రారంభించిన సామూహిక భగవత్పీఠన యొక్క ప్రాశస్త్యాన్ని మన పిల్లల హృదయాలకేమైనా అందిస్తున్నామా?

రూస్సీ లక్ష్మీబాయి, రుద్రమదేవి, పద్మిని మున్నగు స్త్రీల వీరత్వమును, శూరత్వమును మన బాలికలకేమైనా బోధిస్తున్నామా?

ఇలాంటి పవిత్ర భారతీయుల ఆదర్శాలను మన పిల్లలకు బోధించకపోవటంచేతనే వారిలో జాతీయాభిమానము క్షీణించిపోతున్నది.

సాక్షర - రాక్షస

ప్రాచీనకాలమందు సకల విద్యలను అభ్యసించిన వ్యక్తులకు ‘సాక్షర’ అని బిరుదు నందించేవారు. సంస్కృతమునందు గొప్ప పండితునకు, సకల విద్యా ప్రవీణునకు ‘సాక్షర’ అని పేరు. ఇట్టి పాండిత్యముతోబాటు ఇంద్రియనిగ్రహము అవసరమని ఆనాడు ఒక పద్ధతి. పండితుడైన విద్యావంతునకు ఇంద్రియ నిగ్రహము లేకుండిన పాండిత్యము ఏమాత్రమూ ప్రకాశించదు, రాణించదు. ఈ ఇంద్రియ నిగ్రహమునే ‘దమ’ అని పిలిచేవారు. విద్యతోబాటు దమమునుకూడా సాధించిన వారే విద్యార్థులు అని. కాని, ఈనాటి కలి ప్రభావము చేతను, దేశకాల పరిస్థితుల ప్రభావముచేతను ఏ కొంత విద్యావంతుడైనప్పటికీ తాను అహంకార ఆడంబరముల చేత విఘ్నవీగిపోతున్నాడు. తత్ఫలితంగా ‘దమ’ అనేది ‘మద’ అనే రూపాన్ని ధరిస్తున్నది. మదము ఎప్పుడు పెరిగిపోవునో యింక ‘సాక్షర’ అనేది ‘రాక్షస’గా మారిపోతుంది. ఈనాటి విద్యావంతులందరూ కేవలము రాక్షసాకారమునే ధరించి

జగత్తుకు అనేకవిధములైన అపకారములు సల్పుతున్నారు. విద్యాహీనులైన అజ్ఞానులకంటే విద్యావంతులైన మూర్ఖుల వల్లనే దేశమునకు ఎక్కువగా అపకారం జరుగుతున్నది. కనుక, ఈనాటి విద్య విలువలేనిదిగా దిగజారిపోతున్నది.

నిజముగా మనము అవలంబించే విద్య భారతీయ విద్య కాదు. భారతీయ సంస్కృతి కాదు. భారతీయులను బానిసలుగా ఉంచే నిమిత్తమై మెకాలే శాసించిన విద్య ఈనాటి విద్య. మన కాళ్ళపై మనము నిల్చునే శక్తిని ప్రసాదించునదే భారతీయ విద్య. ఉద్యోగ బానిసత్వము గాని, మానసిక బానిసత్వముగాని భారతీయ విద్య కాదు.... ఈనాడు లోకమునకు కావలసినది నూతన మతముకాదు. నూతన సిద్ధాంతము, నూతన విద్యలు కావు. గుణవంతులైన స్త్రీ పురుషులు కావాలి. గుణవంతులు తగిన బలమును సంపాదించటానికి ఈనాడు విద్యావిధానమును తగిన మార్పుచేయాలి. ముదిరిపోయిన పొట్లకాయకు రాయి కట్టి ప్రయోజనం లేదు. లేతహృదయులైన బాలబాలికల హృదయములకు చక్కని మార్గమును, దివ్యమైన బోధనలను, పవిత్ర తత్వములను అందించాలి. వీరే భావిభారతోధారకులు. పిల్లలయందున్న దుర్గుణములను మాన్పించే నిమిత్తమై తల్లిదండ్రులుగాని, అధ్యాపకులుగాని కఠిన శిక్షనుకూడ అందించవలసి వస్తుంది. చేతిలో కట్టి లేకపోతే గొట్టి అయినా బెదిరిస్తుందట. ప్రేమించే సమయములో ప్రాణాలైనా అర్పించవచ్చు. దోషములకు శిక్షించే సమయములో ఎంత శిక్షనైనా అందించవచ్చు. అది ఒక సంస్కారమేకాని శిక్షకాదు. దురదృష్టవశాత్తు గురువులుగాని, తల్లిదండ్రులు గాని పిల్లలను పెడమార్గములకు ప్రోత్సహిస్తున్నారేగాని,

అదుపులో పెట్టటానికి తగిన ప్రయత్నం చేయటం లేదు. ఇది ప్రేమ, ప్రేమ అనుకొని పిల్లల భవిష్యత్తుకు ముళ్లబాట ఏర్పరుస్తున్నారు. ప్రేమను ప్రేమస్థానమునందుంచుకొని, క్షేమస్థానము చేర్చటానికి ప్రయత్నం కొనసాగించాలి.

ప్రాచీన కాలములో ఒక్కొక్క విశ్వవిద్యాలయములో ఒక్కొక్క సబ్జెక్టును ప్రత్యేకంగా తీసుకున్నారు. మన విశ్వవిద్యాలయములో మానవత్వాన్ని ప్రకటించే విద్యను ప్రధానంగా తీసుకోవాలి. ... మన సత్యసాయి విశ్వవిద్యాలయములో ప్రత్యేకమైనది ఏమిటని మీరు విచారిస్తే 'మానవత్వంలో ఉన్న గుణాన్ని పోషించటం, మానవత్వాన్ని వికసింపజేయటం'. ముఖ్యంగా ప్రతి ఒక్క విద్యార్థి డిగ్రీల నిమిత్తమై పాటుపడుతుంటాడు. వ్యక్తిత్వాన్ని వికసింపజేసుకోవటానికి యేమాత్రమూ ప్రయత్నించడు. ఇక్కడ మానవత్వాన్ని వికసింపజేసుకొనే డిగ్రీనే మనం ప్రధానంగా భావించాలి. దీనికే 'హ్యూమన్ వేల్ఫ్యూ' అన్నారు. మానవత్వంయొక్క విలువను మనం నిలబెట్టుకోవాలి. ఇంతకంటే మించిన డిగ్రీ మనకక్కర లేదు. 'శృణ్వంతు విశ్వే అమృతస్య పుత్రాః' నీవు అమృత పుత్రుడవు అనేదానిని నిలబెట్టుకోవాలి. అన్యతపుత్రుడవు కాకూడదు. సమాజమునకు ఆనందము అందించే అమృతపుత్రులుగా రూపొందాలి. ఇలాంటి అమృత పుత్రులను తయారుచేయటం అధ్యాపకులయొక్క బాధ్యత. కనుక, అధ్యాపకులుగాని, విద్యార్థులుగాని ఈవిధమైన పవిత్ర భావాన్ని హృదయమందు చేర్చుకొని, దీనిని అభివృద్ధిపరచుకొని, ఆచరణలో ఉంచి, ఆనందాన్ని అందించి, ఆనందాన్ని అనుభవిస్తారని ఆశిస్తూ, ఆశీర్వాదిస్తూ నా ప్రసంగాన్ని ముగిస్తున్నాను. P

దుష్టులకు దూరంగా ఉండాలి

రాత్రిపూట మీరు పడుకున్నప్పుడు రెండు దోమలు కుట్టేయి. మర్నాడు ఫ్లిట్ తెచ్చి అక్కడున్న దోమలన్నిటినీ చంపేశారు. మిమ్మల్ని కుట్టిన దోమలు రెండే, అయినప్పటికీ అన్నిటినీ చంపుతున్నారు. అదేవిధంగా చెడ్డవారి సాంగత్యంవల్ల వారితోపాటు అందరూ శిక్ష పాలవుతారు. కనుకనే, 'త్యజ దుర్జ్జన సంసర్గం, భజ సాధు సమాగమం, కురు పుణ్యమహోరాత్రం' అన్నారు. దుష్సంగమునకు దూరంగా ఉండాలి. సత్సంగంలో ప్రవేశించాలి. కోపం, ఈర్ష్య ఇత్యాది దుర్గుణాలను దరిచేరనీయరాదు.

- బాబా

విశ్వవిఖ్యాత మహాన్నత ఆధ్యాత్మిక జ్యోతి

జి.ఎస్.ఆర్.సి.వి. ప్రసాద రావు, ఐఎఎస్ (రి),

సెక్రటరీ, శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్టు

మనమెన్నో పుణ్యక్షేత్రాలు దర్శిస్తాం. కాని, పుట్టపర్తికొక ప్రత్యేకత, ప్రాముఖ్యత, ప్రాధాన్యత ఉన్నాయి. పర్తి యాత్ర పరిపూర్ణ పుణ్యఫల ప్రదాయిని. పుట్టపర్తి దరి ప్రశాంతి నిలయం విశ్వవిఖ్యాత మహాన్నత ఆధ్యాత్మిక జ్యోతి.

మన దేశమే కాదు, ప్రపంచం నలుమూలలనుండి తండోపతండాలుగా భక్తులు మళ్ళీ మళ్ళీ వచ్చేటట్లు ఆకర్షించేది ఇక్కడ నెలకొన్న దివ్య ఆధ్యాత్మిక వాతావరణం.

పట్టణవాటిక వెలుపల ఉన్న వైద్యాలయ, విద్యాలయ సౌధ సముదాయం, విద్యాగిరి స్టేడియం, చైనీయుల సంప్రదాయ కళానైపుణ్యంతో నిర్మించిన చైతన్య జ్యోతి మొదలైన నిర్మాణాలు ఇటు పురాతన భారతీయ సంస్కృతికి, అటు ఆధునిక కళా కౌశలానికి ప్రతిబింబాలు.

ప్రశాంతి నిలయం ప్రధాన మందిరమునందు కొలువుతీరిన సర్వదేవతా స్వరూపుడైన సాయిదేవుడు భక్తుల ఆరాధనా సౌలభ్యముకొరకు గణేశ, కుమారస్వామి, గాయత్రి, వరలక్ష్మీ రూపములలో ఆ పవిత్ర

మత సామరస్యానికి ప్రతీకగా నిలిచే పూర్ణచంద్ర సభా వేదిక

పుట్టపర్తి ప్రవేశిస్తుండగా విద్యాగిరి శిఖరాగ్రమునుండి సంజీవని చేతబూనిన ఆంజనేయుని అరవై ఐదడుగుల ఎత్తయిన పంచరంగుల తేజోవిరాజితమైన విగ్రహం భక్తులను ఆహ్వానిస్తూ దర్శనమిస్తుంది.

ప్రశాంతి నిలయం నిరుపమాన లలిత కళా నిలయం. ప్రశాంతి నిలయం పట్టణవాటికలో మనం దర్శించే మయసభలాంటి పూర్ణచంద్ర యజ్ఞవేదిక, సువిశాల సుందర మనోహర సాయికుల్పంత్ సభామంటపం,

ప్రాంగణములోనే ప్రత్యేక మందిరములలో దర్శన మిస్తాడు.

ప్రశాంతి నిలయం కులమత భేదాలు లేని, టీకెట్లు, హుండీలు, ఏజెంట్లు వంటి అవరోధాలు లేని, భక్తులు ఆనందంగా దైవదర్శనం చేసుకునే దివ్య ధామం.

నిత్యం నిర్ణీత సమయాలలో ఓంకారం, సుప్రభాతం, నగర సంకీర్తనలతో ప్రారంభమై ఉదయం, సాయంత్రం వేద పారాయణ, భగవన్నామ సంకీర్తన, అప్పుడప్పుడు

ఆధ్యాత్మిక సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల పవిత్ర శబ్ద తరంగాలతో యావత్ ప్రశాంతి నిలయం పునీతమౌతుంది.

ప్రశాంతి నిలయం ఏదో ఒక మత దేవాలయం కాదు. అది ఆధ్యాత్మిక కేంద్రం. భగవాన్ బాబా ఏదో ఒక కొత్త మత స్థాపనకు రాలేదు. మానవ జాతికి మతము, యుగయుగాల వేదాంతము అయిన సనాతన ధర్మాన్ని మానవులు పూర్తిగా అవలంబించేటట్లు చేయటానికి అవతరించారు. ప్రతి మనిషికి ఆత్మజ్ఞాన సముపార్జన అంతిమ లక్ష్యం కావాలి.

భగవాన్ బోధించే సర్వమత సామరస్యానికి ప్రశాంతి నిలయం ప్రత్యక్ష సాక్ష్యం. ఇటు పూర్ణచంద్ర సభాస్థలిలోనూ, అటు బ్రహ్మాండమైన విద్యాగిరి స్టేడియంలోనూ, శిరిడీ సాయి, జీసస్ క్రీస్తు, బుద్ధుడు, జొరాష్టర్ల భారీ ఎత్తు వర్ష విగ్రహములు, ఇస్లాం మతానికి సంకేతమైన ఖురాన్ చంద్రవంక నక్షత్రములతోనూ ఉత్తేజపరిచే ప్రదర్శనలు ప్రపంచంలో మరే పుణ్యక్షేత్రాలలోనూ కనబడవు. అంతేకాకుండా, వివిధ మతాలకు చెందిన భక్తులు యావన్మందీ ప్రశాంతి

నిలయంలో విజయదశమితోపాటు క్రిస్మస్, బుద్ధపూర్ణిమ, రంజాన్, చైనీయుల సంవత్సరాది అత్యంత వైభవోపేతంగా, ఆయా మత సంప్రదాయాల కనుగుణ్యమైన అలంకారాలు, ఆచారాలను గౌరవిస్తూ ఆనందంగా పాల్గొంటారు. ఈవిధమైన సర్వమత సామరస్యం ప్రపంచంలో మరే పుణ్యక్షేత్రంలోనూ మనం చూడము.

భగవాన్ యొక్క అత్యంత ముఖ్యమైన ప్రబోధలైన క్రమశిక్షణకి, నిస్వార్థ సేవకి ప్రశాంతి నిలయం ప్రత్యక్ష ప్రదర్శన శాల. దేశంలోని వివిధ రాష్ట్రాలనుండి రెండు వేలమంది సేవాదళ్ సభ్యులు ఇక్కడ నిత్యం అహర్నిశలు క్రమశిక్షణతో నిస్వార్థ సేవలందించటం మరే పుణ్యస్థలిలోనూ కానరాదు. శ్వేతవస్త్ర ధారులైన విద్యార్థిని విద్యార్థులు, ఉద్యోగులు, సేవాదళ్ సభ్యులు పాటించే క్రమశిక్షణ, సేవాతత్పరత మరే యాత్రా స్థలంలోనూ మనకి కనబడదు.

ప్రశాంతి నిలయంలోని దివ్య చైతన్య శక్తి ప్రసార ప్రభావంతో విలసిల్లే శ్రీ సత్యసాయి సమాధి దర్శనం చిరస్మరణీయం, అనంత పుణ్యఫల ప్రదాయకం. P

“జననీ జన్మభూమిశ్చ...”

బెంగళూరు, మైసూర్లనుండి కాఫీపొడి సాకమ్మ, మైసూర్ మహారాణి, మైసూర్ మహారాజా మేనమామ దేశరాజ్ అర్స్ మొదలైన భక్తులు కార్తలో ఇక్కడికి వచ్చేవారు... ఒక పర్యాయం వాళ్ళు, “స్వామీ! ఈ మారుమూల గ్రామానికి వచ్చి పోవడం మాకు కష్టంగా ఉన్నది. మీరే మైసూర్ కి వచ్చేయండి. అక్కడ మీకు పెద్ద ఆశ్రమం కట్టిస్తాము” అన్నారు. “జననీ జన్మభూమిశ్చ స్వర్గాదపి గరీయసీ.’ ఇప్పుడు మీకిది చిన్న పల్లెమాదిరి కనిపిస్తున్నది. కాని, మున్ముందు చూడండి. ఇది ఎంత అభివృద్ధి చెందుతుందో!” అన్నాను. ...ఆనాటి రాత్రి ఈశ్వరమ్మ వచ్చి, “స్వామీ! ఎందరెందరో వచ్చి వారివారి స్వార్థంకోసం మిమ్మల్ని ‘ఇక్కడికి రండి, అక్కడికి రండి’ అని తీసుకుపోవాలని ప్రయత్నిస్తున్నారు. మీరు పుట్టపర్తిని వదలిపెడితే నేను బ్రతకను.... మీరు ఇక్కడే ఉంటానని నాకు మాటివ్వండి” అని కోరింది. అప్పుడు నేను పుట్టపర్తిని వదలిపెట్టనని ఆమెకు మాట ఇచ్చాను... పుట్టిని స్థానమును వదలకూడదు. అదే ఈ అవతార తత్త్వము. ఇక్కడున్న చెట్టును పెరికి ఇంకొకచోట నాటితే అది ఎంతకాలం బ్రతుకుతుంది! ‘సాయిబాబా’ అనే ఈ మహావృక్షము ఎక్కడ పుట్టిందో అక్కడే పెరగాలి. ఈ పుట్టపర్తిని వదలకుండా నేనిక్కడే ఉండటంవలన ఈ గ్రామము ఒక పెద్ద పుణ్యక్షేత్రంగా అభివృద్ధి చెందుతూ వచ్చింది.

- బాబా

ఆరోగ్యప్రదాయి శ్రీ సత్యసాయి

డా॥ కె.వి. కృష్ణ కుమారి

❖ (ఎనిమిదవ భాగం) ❖

“ఇష్టాన్ భోగాన్ హి వో దేవా దాస్యన్తే యజ్ఞ భావితాః
తై ర్దత్తా న ప్రదాయైభ్యో యో భుజ్యే స్తేన ఏవ సః”

గీ॥ 3-12వ శ్లోకం

యజ్ఞములచే ఆరాధింపబడినప్పుడు భగవంతుడు అన్నాది భోగ్య పదార్థములను మనుష్యులకు అందజేయును. భగవద్దత్తములైనవానిని తిరిగి భగవంతునికి సమర్పించక, లేక భగవత్స్వరూపులే అయిన ప్రాణికోటికి అందించక, దానిని తాను భుజించినా, అనుభవించినా అతను దొంగగానే భావింపబడతాడు. అంటే తనది కాని వస్తువును దాని క్రయము చెల్లించక తెచ్చుకున్నవాడే దొంగ. అన్నము, మొదలైన భోగ్య వస్తువులు భగవంతుని సొత్తు. మనది కాదు. కారణం, దానిని మనం తయారు చెయ్యలేము. పరమాత్మయే వర్షములు కురిపించి, జీవశక్తిని ప్రోద్బింపజేసే ధాన్యమును సృష్టించటం జరిగింది, జరుగుతోంది. అందుకని భక్తిపూర్వకమైన, కృతజ్ఞతా పూర్వకమైన మూల్యమును మనం భగవంతునికి నివేదించవలసి ఉంది. లేక, దానిలో కొంత భాగమును ప్రాణికోటికి సమర్పించవలసి ఉంటుంది. అలా జరగని పక్షంలో జీవుడు దొంగిలించినట్లుగానే భావించాల్సి ఉంటుంది.

“కానీ ప్రస్తుతం ప్రపంచంలో ఎందరు ఈ ప్రకారంగా దైవమునకు నివేదన సల్పుచున్నారు? దైవ వస్తువును స్వార్థమునకు వినియోగించుకునేవారు దైవపరమైన శిక్షను అనుభవించే తీరాలి. అందుకనే ముముక్షువులు

తమకున్నంతలో ఎంతో కొంత పదార్థమును జీవరాసులకు అందజేస్తూ, తామనుభవించే పదార్థమును ‘బ్రహ్మార్పణము’ లేదా ‘కృష్ణార్పణము’, లేదా ‘రామార్పణము’ చేయాలి. ఆ ప్రకారము ఈశ్వరార్పణ బుద్ధి, భక్తి భావన, పరోపకార దృష్టి అలవరచుకొని జన్మను సార్థకం చేసుకోవాలి. కనుకనే, “ఈశావాస్యోపనిషత్తు”యొక్క ఆరంభమున ‘తేన త్యక్తేన భుణ్ణీధాః’, నీకున్నదానిలో ఒకింత త్యాగమొనరించి భుజింపుము, నీకున్నది భగవంతునికి అర్పించి భుజింపుము, అలా చేయనివారు పాపమును భుజించినట్లే నని, అలనాడు శ్రీకృష్ణ భగవానుడు, ఈనాడు సాయికృష్ణ భగవానుడు ధర్మం తప్పుతున్నవారిని తీవ్రంగా మందలిస్తూనే ఉన్నారు.

స్వార్థమే పాపహేతువు. స్వార్థ త్యాగమే మోక్ష హేతువు. కనుక, స్వార్థపూరితమైన, స్వార్థపూర్వకమైన ఆహారము, పంచభక్ష్యములతో కూడుకున్నదైనా, విషతుల్యమైనదేనని స్వామి తరచుగా హెచ్చరిస్తూనే ఉన్నారు.

“ప్రూనును దిద్దవచ్చు మరి వంపు లేకుండ
దిద్దవచ్చు రాయిని తిన్నగాను
మనసును దిద్దగలరా మరి వంపు లేకుండ?”

అని ప్రశ్నిస్తూనే, “మనిషి అనగా మనస్సు, మనస్సు అనగా సంకల్పముల చేరికయే, సంకల్పముల ప్రభావమే చర్యలు, చర్యలయొక్క ఫలితమే మనం నిత్యజీవితంలో అనుభవించే సుఖదుఃఖములు. కనుక, మానవుడు ఉన్నతమైన భావాలను కలిగి ఉండాలి. సమాజం నిమిత్తమై తాను

బ్రతుకుతున్నానని, సమాజ క్షేమమే తన క్షేమమని ప్రధాన కర్తవ్యంగా భావించాలి” అంటూ హితబోధ చేస్తూనే - ఆరోగ్యసూత్రాలగురించి, వాటిని సక్రమంగా పాటించక పోతే వచ్చే దుష్ప్రభావాలగురించి, వాటి నివారణకు తీసుకోవలసిన జాగ్రత్తలగురించి ఎప్పటికప్పుడు మనకు విశదీకరిస్తూనే ఉన్నారు. ప్రతి మానవునకూ తినే తిండి వలనా, పీల్చే గాలివలనా, త్రాగే నీటివలనా అనేక జబ్బులొస్తాయని చెప్తూనే, ఈనాడు మనలను పీడిస్తున్న ‘ఫ్లోరోసిస్’ అనే వ్యాధినిగురించి కూలంకషంగా, సుదీర్ఘంగా స్వామి విడమరచి చెప్పారు ఇలా -

“ఈ ఫ్లోరోసిస్ అనే వ్యాధి ఒక్క భారతదేశంలోనే కాదు, ప్రపంచదేశాలలో కూడా దారుణంగా విస్తరిస్తోంది. ఈ వ్యాధి, త్రాగే నీటివలన వస్తున్నది. ఒక లీటరు నీటియందు ఒక మిల్లీ గ్రామ్ ఫ్లోరైడ్ మాత్రమే ఉన్నప్పుడు చాలా ఉత్తమంగా ఉంటుంది. కానీ, నాలుగైదు మిల్లీ గ్రాములు పెరిగినప్పుడు దంతములయొక్క ఫ్లోరోసిస్ అధికమైపోతుంది. ఇప్పుడు మన దేశంలో హిమాచల్ ప్రదేశ్, ఉత్తరప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, రాజస్థాన్, ఇంకా అనేక రాష్ట్రములయందు ఈ వ్యాధి అధికముగా ఉంటున్నది. మన ఆంధ్రప్రదేశ్లో గుంటూరు, శ్రీకాకుళం, మెదక్, మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ, కర్నూల్, కడప పట్టణాలలో కూడా ఇది అధికంగా ఉంటున్నది. అంతేకాదు, అనేక ప్రాంతాలలో అల్యూమినియమ్ ఫ్యాక్టరీలు పెడుతున్నారు. వీటిలో ఫ్లోరైడ్ను అమితంగా వాడుతుంటారు. ఇది కూడా ఫ్లోరోసిస్ వ్యాప్తికి కారణమవుతోంది. ఈ ఫ్లోరైడ్ మన శరీరంలో ఎముకలు, దంతములు ఇత్యాది ప్రాంతములలో చేరిపోతుంది. మిగిలినది మూత్రముద్వారా బయటకు పోతున్నది. ఇది కొన్ని గ్రామములలో అధికంగా ఉంటున్నది. దీనిని తెలుసుకోలేని పల్లె ప్రజలు ఆ నీళ్లను త్రాగటంవలన నడుము వంగి, కాళ్ళు సొట్టలు పడి ఎముకలు బలహీనపడిపోతున్నాయి. దీనికితోడు మైక్రో బ్యాక్టీరియా మొదలైన క్రిములు కూడా ఇందులో ప్రవేశించి ఆరోగ్యాన్ని క్షీణింపజేస్తున్నాయి.

అంతేకాదు, కొన్ని రకములైన ఆహారపు అలవాట్లు కూడా ఈ రోగమును మరింతగా పెంచుతున్నాయి.

చేపలూ, మాంసమూ, నల్ల ఉప్పు, నల్లని టీ, కాఫీ, మొదలైనవి ఫ్లోరోసిస్ను పెంచుతున్నవి. మన పళ్ళకు తాంబూలం కూడా అమితంగా చెడుపు చేస్తుంది. ఐతే, పులుపుతో కూడిన పదార్థములు - అంటే ఆరెంజి, నిమ్మపండు, చింతపండు, టామాటో, విటమిన్ సి అధికంగా లభించే పెద్ద ద్రాక్ష, జామపళ్ళు, మామిడి, బొప్పాయి, స్ట్రాబెర్రీ, కాల్షియమ్ మొదలైనవాటిని అధికంగా భుజించాలి. అప్పుడే జబ్బు కొంతవరకు నివారణ అయ్యే అవకాశముంటుంది.

ఆరోగ్యానికీ, అనారోగ్యానికీ మనం తీసుకునే ఆహారమే మూలాధారం. ధన సంపాదనే ధ్యేయంగా పల్లె ప్రజలు, తమ ఇంట్లో ఉండే పాలు, పెరుగులను కూడా అమ్ముకుని ఉపయోగం లేని పదార్థములను మాత్రం తింటూ అనారోగ్యం పాలవుతున్నారు. ఫ్లోరోసిస్ వ్యాధి నివారణకు పాలు, పెరుగు చాలా అవసరం. కానీ, కొంతమంది ఆధునికులు పాలుకాకుండా కాఫీని, టీని మాత్రమే త్రాగుతున్నారు. ఇవి ఫ్లోరోసిస్ వ్యాధిని మరింత పెంచుతున్నాయి.

అన్నిటికంటే ముఖ్యం సరియైన ఆహారంతోపాటు దైవానుగ్రహం కూడా ఉండాలి. కానీ, దురదృష్టవశాత్తు ఆధునిక యుగంలో దైవచింతన దూరమైపోతున్నది.

దైవభావంబు మదిలోన తలపనీక

రెండు దోషములు వెంటాడుచుండు నరుని

ఏమిటవి?

తనదు లక్షల దోషాలు దాచుకొనుచు

పరుల దోషంపు నలుసును బయటపెట్టు

తన దోషాలను తాను వెతుక్కోవటానికి కృషి చేయక పోవటమేకాక పరుల దోషాన్ని వెతికే పాపబుద్ధి ఈనాడు అమితంగా పెరిగిపోతున్నది. అందువలననే రోగాలు కూడా మితిమీరిపోతున్నవి. మానవ ప్రయత్నము, దైవానుగ్రహము ఈ రెండూ ఉన్నప్పుడే ఈ దోషాలను దూరంగా ఉంచడానికి సాధ్యమవుతుంది. నెగెటివ్, పాజిటివ్ రెండూ చేరినప్పుడే కరెంటు ఉపయోగమైనట్లుగా మానవ ప్రయత్నం, దైవానుగ్రహం రెండూ చేరి ఉండాలి.

ఆర్థికంగా ఎంతటి ధనవంతుడైనా, సామాజికపరమైన అండదండలు ఎన్ని ఉన్నా, ఆరోగ్యము లేకపోతే అన్నీ నిరుపయోగాలే అంటారు, స్వామి. “ధర్మార్థ కామ మోక్షాణాం ఆరోగ్యం మూలముత్తమం” అన్న ఆర్యోక్తిని తరచూ జ్ఞప్తికి తెస్తూ ఉంటారు స్వామి.

“ఆరోగ్యమే మహాభాగ్యం. దీని నిమిత్తమై మనం త్రాగే నీరు, పీల్చే గాలి, భుజించే ఆహారము పరిశుద్ధంగా ఉండాలి. కానీ, నేడు అవన్నీ మలినంగా ఉంటున్నవి. ఇంక ఎన్ని ఔషధాలు వేసుకున్నా ప్రయోజనం ఏముంటుంది! అన్నింటికన్నా మనస్సు మరింత మలినమైపోయింది. ఈ మనస్సును ముందు పరిశుద్ధం చేసుకోవాలి. అది ఏరీతిగా సాధ్యమవుతుంది? పవిత్రమైన భావములను, పరోపకార సంబంధమైన చింతనలనూ పెంచుకోవాలి. “లవ్ ఆల్, సర్వ్ ఆల్” భవిష్యత్తులో మనం సుఖపడాలంటే ప్రస్తుతం పరులను ఆనందపెట్టి, పరులకు సహాయం చేసి, వారి క్షేమాన్ని కోరాలి. ఇతరుల పరంగా కఠినమైన పదములను ఉపయోగించకూడదు. మృదుమధురమైన వాక్కులతో మనస్సును చల్లబరచుకోవాలి. ఎదుటివారి మనస్సును చల్లబరచాలి. ఇప్పుడు నువ్వు ఎదుటివారి మనస్సును బాధపెట్టే విధంగా మాట్లాడితే, ముందుముందు దాని దుష్ఫలితాలను ఎదుర్కోవలసి ఉంటుంది” అంటూ ముందుగా మన అంతరంగ ప్రక్షాళనకు సదా ప్రయత్నిస్తూనే ఉంటారు, స్వామి.

ముఖ్యంగా డాక్టర్స్ కు ఆధ్యాత్మికతపై విశ్వాసం కలగాలని, ఆధ్యాత్మికమంటే పూజలు చేయటం, దైవారాధన చేయటం, వ్రతాలు ఆచరించటం మాత్రమే కాదనీ, దుష్ట భావాలను ముందుగా దూరం చెయ్యాలనీ, అదే నిజమైన ఆధ్యాత్మికమని స్పష్టం చేశారు. ఈనాడు అందరూ మంచిలోనే చెడును చూస్తున్నారు, అదే మానవుని దురహంకారమునకూ, దురాశకూ, అసూయకూ మూలకారణం. కనుక, మనం యూనిటీ, ప్యూరిటీ, డివినిటీలను అభివృద్ధి చేసుకోవాలని హెచ్చరిస్తూ ఉంటారు, స్వామి.

తిరిగి ఫ్లోరోసిస్ గురించి చెబుతూ,

“అనంతపురం జిల్లాలో కూడా ఫ్లోరైడ్ ఎక్కువగా ఉంటున్నది. కానీ, ఇక్కడ బోర్ వెల్స్ లో ఫ్లోరైడ్ ఎక్కువగా లేనే లేదు. కారణమేమిటి? దీనికి ప్రత్యక్ష నిదర్శనం, ఇక్కడ నిరంతరం దైవచింతన జరుగుతున్నది. అనేక దేశాలనుండి, అనేక ప్రాంతాలనుండి, అనేక భాషలు మాట్లాడే వ్యక్తులు, అనేక ఆహారపు అలవాట్లు కలిగిన వ్యక్తులు ఇక్కడ చేరి దైవచింతన చేస్తున్నారు. కనుక, ఇక్కడ డివైన్ వైబ్రేషన్స్ చాలా ఎక్కువగా ఉంటున్నాయి.”

ఏ జబ్బు అయినా నివారింపబడాలంటే ఔషధమే కాకుండా ఆధ్యాత్మిక చిత్తం కూడా అభివృద్ధి చేసుకోవాలి. అప్పుడే దేశమంతా సుక్షేమంగా, సుఖిక్షంగా ఉంటుందని సాయి ధన్వంతరీ ఉద్ఘోషిం. P

నీతి దివ్యత్వానికి సాఫానం

వ్యాస మహర్షి 18 పురాణాల సారాంశం రెండు వాక్యాల్లో చెప్పేడు.

“పరులకు ఉపకారం చెయ్యటం పుణ్యం, అపకారం చెయ్యటం పాపం”.

దాన్నే ‘హెల్ప్ ఎవర్, హర్ట్ నెవర్’ అంటాము. పుణ్యమంటే దైవానుగ్రహాన్ని పొందటం, పాపమంటే దైవానుగ్రహాన్ని కోల్పోవటం. ఈ పద్దెనిమిది పురాణాలను చదవటంవల్ల నీకొచ్చిన పుణ్యమేమీ లేదు. స్వార్థ రహితంగా పరోపకారం చెయ్యి. అది పుణ్యం. స్వార్థ బుద్ధితో అపకారం చేస్తే అది పాపం. అంటే నీతి నిజాయతీలతో ధర్మబద్ధంగా నడుచుకో. అదే దైవప్రీతి, పాపభీతి, సంఘనీతి. నీతిని విస్మరించటమే స్వార్థం. ‘నీతి’ అనే పదమునకు ఉన్నత స్థాయికి గొనిపోయే దివ్యతత్త్వం అని అర్థం. అదే పుణ్యం. నీతిని అతిక్రమించి దైవానుగ్రహాన్ని దూరం చేసుకోవటం పాపం.

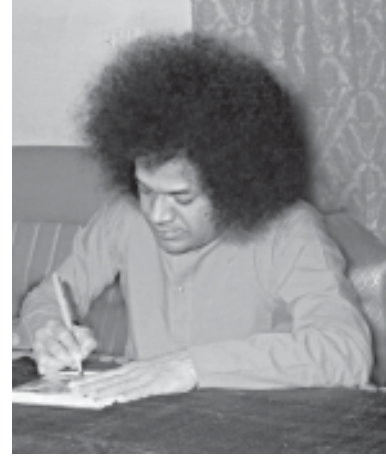

- బాబా

సందేశాత్మక స్వామి లేఖ

“నిన్నెన్నడును విడువను”

[కష్ట నష్టాలతో క్రుంగి, సర్వేశునిపైనే విసుగుపడిన ఒక వేద శాస్త్ర పండితునికి కరుణాసాగరుడైన పరీశుడు అభయానందమిచ్చి వ్రాసిన దివ్య లేఖ ఇది. అందరికీ ఉత్సాహదాయకమే, జ్ఞానదాయకమే, శాంతిదాయకమే.]

21.1.1962

ప్రశాంతి నిలయం

నాయనా!

జీవితము విచ్ఛలవిడిగా ఏ ఆటంకములూ లేక సంచరించు సమయములందు, సర్వమూ వారివారి సంకల్పములే అని సర్వేశ్వరుని సహితము స్థలించకుండుట; అడుగడుగున ఆటంకములూ అశాంతులూ అడ్డు తగిలినప్పుడు ‘ఏమి జీవితమో’ అని పెదవి విరుచుట - ఇది మానవత్వమునందున్న అవివేకత్వమే కదా!

అట్టి మానవకోటికి చెందినవాడవే కదా నీవు కూడను! కాన, నీకునూ అడుగడుగునకూ అశాంతియే అవేశించుచుండుటచే అట్టి విసుగు రావటము ఆశ్చర్యమే కాదు!

బంగారూ, మనిషికి కాక మానుకి రావు కష్టములు. వచ్చిననూ, మాను, చెప్పుకొనునటువంటి చైతన్యమున లేదు.

మానవ జీవితము అమృతత్వమైన ఆనందముతోకూడిన అఖండ తత్త్వము. అయినప్పటికీ, ఆవేశించిన మనో బుద్ధి అహంకారములచేత ప్రకృతికినీ, ప్రకృతి వాంఛలకూ బానిసలై, ఆత్మతత్త్వమును మరుగుపరచుకొని, మురిగిన నీటిలో మునిగి తేలుటచే అశాంతి - ప్రశాంతులను అనుభవించుచూ, ఆనంద దుఃఖములకు ఆలవాలమై, అస్థిరమైన భావమున అల్లాడుచుందురు.

అంతమాత్రమునకే నీవీంత కంగారుపడిన నీ ఆత్మతత్త్వమునకు ఔచిత్య భంగము కలిగించినవాడవగుదువు. ఇన్ని వేద శాస్త్ర పురాణ ఇతిహాస ఉపనిషత్తులను బుర్రయందు ఉంచుకొని, ఏమీ తెలియని బూడిదవలె తలంచుట, తపించుట, విలపించుట నీకు తగదు.

అట్టి పవిత్ర భావములనే నీవు వికసింపజేయవలెను. ఒక ధన లోభమునకు తనువున కృంగిపోవుట ఎందుకు!

సర్వచింతలనూ, మానవ మనో దోర్బల్య రోగమునూ రూపుమాపుటకు ధన్యంతరియైన భగవత్సామమును నాలుకపై నాట్టమాడించక, 'కష్టము', 'దుఃఖము', 'అశాంతి' అని వాటి స్మరణ నీకెందుకు!

ఇన్ని సద్విద్యలు ఉండియూ వాటి విలువనూ, వాటి అనుభవమునూ నీవు దృష్టియందుంచుకొనక, కేవలం నోటితో ఉచ్చరించుటే ప్రధానము అని గొప్ప తృప్తితో కాలము గడుపుచున్నావు. కనుక, ఇన్ని బాధలు నిన్ను హింసించుచున్నట్లు తలంచుచున్నావు; అనుభవించుచున్నావు!

నిజముగా, “ఇట్టివి కేవలము ప్రకృతి సంబంధమైన అశాంతి అనుభవములే! నా ఆత్మానందమునకు యేమియు అడ్డుపెట్టలేవు” అని దృఢముగా, గాఢమైన విశ్వాసముతో, కొండ విరిగి నెత్తిపడిననూ ప్రకృతి సంబంధమునకు అంటగట్టక ఆత్మానందమును మననము చేసిన నీకెంత సుఖము! ఎంత హాయి! బంగారూ!

ఇతరులకు చెప్పుట సులభము. కానీ అందులో అణువంత అయిననూ అనుభవమునకు తెచ్చుకొనుట అతి కష్టము.

స్వామికి సర్వమూ తెలియుననియూ, స్వామి సర్వాంతర్యామి అనియూ గంటవలె కొట్టి చెప్పుదువు! ఆ అనుభవము నీలో, నీ సంబంధమైన విషయములు వచ్చినప్పుడు మరచిపోదువు.

నాకు తెలియదా? మొన్న నీవు మీ తండ్రిగారి దగ్గరకు పోయే సమయమున నీ భార్య ‘మన కష్ట నష్టములు స్వామికి వ్రాస్తామ’ అనగా, ‘వీలులేదు, వ్రాయవద్దు’ అని ఎందుకంటివి? నాకు తెలియదా? ఆమె తెలిపిననే తెలియునా, పిచ్చి బంగారూ!

రామపురం పోయి ఆదాయముకంటే నష్టమే ఎక్కువ చేసుకొని వస్తావి. అయితే, ఒకటి - “నా విద్యలంతా వృథా. నా అనుభవమంతా నిష్ప్రయోజనము” అని ఊరికే ఆరాటపడవద్దు.

ఇంత లోకాన్ని పోషించు నాకు నిన్ను నీ కుటుంబమును పోషింప కష్టము కాదు. నీకు కొన్ని గుణపాఠములు నేర్పుటకే నీకిట్టి ఇక్కట్లు పెట్టుచున్నాను. పఠన ప్రధానము కాదు, ఆచరణ అవసరము అను విద్యను నీకు అనుభవములోనికి చూపించవలెననే నా ఉద్దేశ్యము.

నారు పెట్టినవాడు నీరు పోయకపోడు. నీరు పోసే ఇష్టము లేనివాడు నారు పెట్టనే పెట్టడు. కాన ఈ రెండూ అవివాదాత్మక సంబంధమైన ఆత్మ-జీవ తత్వములు కదా!

నా స్వామి నామము ఇంటింటా నాట్యమాడుచున్నదనియూ, నా స్వామి రూపము కంటికికంటికి కనిపించుచున్నదనియూ వ్రాస్తావా? దానికి ఇంత పెద్ద ఆనందమెందుకు బంగారూ! ఇంటింటా కాదు, ఇంచించికి సాయినామమే భూవలయమై సంచరించును. అంతా సాయమయింది. ఈ జగమంతా బాబామయింది అను నామము సార్థకము కాకపోదు.

నీవు మాత్రము ధైర్యముగా, ఆనందముగా నీ కర్తవ్యమును ఆచరించు. పురుషార్థమును అనుసరించు. పరమార్థమును అనుభవించు.

పర్మిశుడే నీ పాలి పరమేశుడై పైకి యెత్తును. చేయి విడువడు.

ధనవంతులను తూలనాడవద్దు. వారినే కాదు. ఎవరినీ వీరీతిగకూడ నిందించవద్దు. సర్వలలోపల సాయి ఉన్నాడు. కాన సాయినే నిందించినట్లగును. వారి అహంకారములు వారిని ఆవరించునేకాని నిన్నేమియు చేయలేవు.

కాన నిజతత్వమును యోచించు. నిష్కెన్నడును విడువను.

నీపై ఉన్న దయాశ్రీమలవల్ల ఇంత వ్రాస్తినే కాని, కోపము కానీ, కష్టము కానీ కాదు, బంగారూ! ఆనందించు, ఆచరించు.

నీ హృదయవాసి

సాయి

గుణములనే గణించు దైవం

❖ చీమలకొండ జయాశాస్త్రి ❖

ఏ గుణంబు గణించి యేతెంచెనో నాడు
ప్రహ్లాదు పాలింప పరమ పురుషు
దే గుణంబు గణించి యేతెంచెనో నాడు
కరిని గాచెడితరి కమలనయను
దే గుణంబు గణించి యేతెంచెనో నాడు
ధ్రువకుమారుని సాక వైకుంఠవాసి
ఏ గుణంబు గణించి యేతెంచెనో నాడు
పేద కుచేలుని బ్రోవ వేదచరితు
దాగుణంబె గణించి ఆ అమరవంద్యు
దార్తజనులను పాలింప నవతరించె
అనాథ నాథ శ్రీనాథ లోకనాథ
సచ్చిదానందమూర్తి పుట్టపర్తి సత్ చక్రవర్తి

భగవాన్ శ్రీ శ్రీ శ్రీ సత్యసాయి ప్రతి యుగమునందు వారు దేని నిమిత్తం ఈ అవనియందు అవతారములుదాల్చి, శరణాగతులను అనుగ్రహించి తమయందు లీనము చేసుకుంటున్నదీ పై పద్యముద్వారా తెలియచేస్తున్నారు. భక్తులు చేసే స్తోత్రములు, వ్రతములు, నోములకు సంతోషించి భక్తులను అనుగ్రహించనని, భక్తులయొక్క గుణగణములను మాత్రమే చూసి వారిని కాపాడుతానని స్వామి చెబుతున్నారు. ప్రహ్లాదుని భక్తి మనందరికీ తెలిసినదే! భగవంతుడు సర్వాంతర్యామియేకాని, ఒక ప్రదేశమునకో, ఒక నామమునకో చెందినవాడు కాదని ప్రహ్లాదుడు మాతృగర్భములో ఉండగానే తెలుసుకున్నాడు. అదే విశ్వాసంతో గర్భవాసమునుండే హరినామస్మరణతో, ఆ సర్వాంతర్యామిని దర్శించుకుంటూ జన్మించాడు. అటువంటి భక్తునికి కష్టములు, బాధలు కల్గుతుంటే స్వామి ఉపేక్షిస్తారా! ప్రహ్లాదుని కోరికమేరకు అంతటా నిండియున్న స్వామి స్తంభమునుండి వ్యక్తమయ్యారు. ప్రహ్లాదుడు చేసిన ప్రార్థన తనను బాధలనుండి తప్పించమనో, కష్టములను ఓర్చుకోలేకో కాదు. అజ్ఞానములోనున్న తన తండ్రిని తరింపచేయడానికే. సర్వాంతర్యామి అయిన స్వామిని అనుక్షణం దర్శించుకుంటున్న ప్రహ్లాదుని కెందుకు దిగులు! తన తండ్రియొక్క అజ్ఞానమును పోగొట్టి, విముక్తిని కల్గించేయడానికి ప్రహ్లాదుడు చేసిన ప్రార్థనకు స్వామియొక్క అనుగ్రహమే నరసింహావతారము. ప్రహ్లాదుని నిస్వార్థ గుణమే స్వామి అనుగ్రహానికి అర్హత కల్పించింది.

‘కరిని గాచెడి తరి కమలనయను దే గుణంబు గణించి యేతెంచెనో నాడు’ ఇక్కడ స్వామి ఏనుగు, గజేంద్రుడు అనే బిరుదులు ‘కరి’ అన్నారు. కరి అంటే నలుపు అని కూడా అర్థం. దాని గుణము ‘కరి’గా ఉండటముచేత అంటే, నలుపురంగు (తమో రజో గుణములు)తో కూడుకుని

ఉన్నది కనుకనే, దానిని మడుగులోనున్న మొసలి పట్టుకున్నప్పుడు దానికున్న శక్తియుక్తులతో బయటపడ వచ్చున్న అహంకారంతో పోరాడి పోరాడి అలసిపోయింది. అయితే, స్వామి 'కరిని గాచెడి తరి' అంటే గజేంద్రుని రక్షించే సమయములో ఏ గుణము చూసి రక్షించారో చెప్తున్నారు. అంతవరకు రజస్తమో గుణములతో నున్న గజేంద్రునిలో పశ్చాత్తాపమనే సుగుణము ప్రవేశించి, సకల సృష్టికి అధిపతియైన స్వామియే దిక్కుని సంపూర్ణ శరణాగతితో ప్రార్థించగా, రక్షింపబడ్డాడని స్వామి చెబుతున్నారు. అంతవరకు గజేంద్రునిలో ఉన్న కరిలాంటి 'రజో తమో గుణములు' పోయి 'శుద్ధ సాత్విక గుణము' మాత్రమే మిగలడముతో రక్షింపబడ్డాడని మనకు స్వామి ఎంత చక్కగా చెబుతున్నారు!

'ధ్రువకుమారుని సాక వైకుంఠవాసి ఏ గుణంబు గణించి ఏతెంచెనో నాడు' ధ్రువుడు స్వామి సాక్షాత్కారము పొందినప్పుడు వయస్సు కేవలం 5 సంవత్సరములు. అంత లేత వయస్సులో వైకుంఠవాసియొక్క అనుగ్రహము పొందాడంటే, ఆ బాలునిలో ఎంత పట్టుదల, ప్రయత్నము లున్నాయో మనము విచారించి తెలుసుకోవాల్సిన విషయం. తన సోదరునివలెనే తానుకూడ తన తండ్రి తొడపై కూర్చోవాలనే ఆకాంక్షతో తండ్రిని సమీపించి నప్పుడు తనకు జరిగిన నిరాదరణ ఫలితంగా జగత్పిత అయిన శ్రీమన్నారాయణుని పొందాలి, ఆయన దగ్గర ఆసీనుడనవ్వాలనే పట్టుదలతో చేసిన తపస్సువలన ఆ వైకుంఠవాసియొక్క దర్శన భాగ్యం పొందటమే కాకుండా, చిరస్థాయిగా 'ధ్రువతార'గా అనంత ఆకాశములో నిలిచిపోయాడు. ఏ గుణాలు ధ్రువుని ఆ స్థితికి తీసుకుని వెళ్ళాయని మనం విచారించుకుంటే భగవానునిపైనున్న అపారమైన ప్రేమ, ఆయనయే సర్వులకు తల్లి, తండ్రి అనే విశ్వాసము, దైవమును చేరాలనే అకుంఠిత దీక్ష ఇవి సుగుణములే కదా! ఇవి చూసి స్వామి ధ్రువుడిని వైకుంఠమునుండి ఒక తండ్రి వలె 'సాక యేతెంచాను' అని చెబుతున్నారు. ఇక్కడ స్వామి ఆదరించడము, పెంచడము అనే బదులు 'సాక' అనే మాండలిక పదముతో సాహితీ సౌరభాన్ని సమకూర్చారు.

'ఏ గుణంబు గణించి యేతెంచెనోనాడు పేద కుచేలుని భ్రోవ వేదచరితుడు' కుచేలుని కథ తెలిసినదే! శ్రీకృష్ణ పరమాత్మకు గుప్పెడు అటుకులిచ్చి, తన దారిద్ర్యమును పోగొట్టుకున్నాడని చాలా సులువుగా మాట్లాడుకుంటాము. గుప్పెడంత గుండెలోతు తెలిసిన స్వామి గుప్పెడు అటుకులకు లొంగిపోతారనుకోవడము భ్రమ.

కుచేలునిలోని ఏ సద్గుణములవలన స్వామి ప్రేమకు, అనుగ్రహానికి నోచుకున్నాడు? కుచేలుడు అంటే చిరిగిన, మురికి వస్త్రములు ధరించినవాడని అర్థము. నిజమే! లౌకిక దృష్టితో చూసే మనము వేష భాషలకు ప్రాధాన్యత నిచ్చి ఎదుటి మనిషిని గౌరవిస్తాము. కుచేలుని యింకొక పేరు సుదాముడు. 'సు' అంటే మంచి, 'దామము' అంటే దండ. సుగుణములు దండగా కలిగినవాడని అర్థము. కుచేలుడు సామాన్య బ్రాహ్మణుడు కాదు; సాక్షాత్ స్వామితోబాటు గురుసేవ చేసి సకల వేదాలు, శాస్త్రాలు చదివినవాడు, బ్రహ్మవేత్త, జితేంద్రియుడు. ఎల్లప్పుడు అంతర్ముఖుడై, శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ చింతనతో కాలం గడుపుతూండేవాడు. శ్రీకృష్ణుడు సాక్షాత్ భగవంతుడు తప్ప వేరుకాదు అని తను గురుకులములో ఉన్నప్పుడే గ్రహించాడు. కుచేలుడు, కృష్ణుడు చదువు ముగించుకొని గురువుగారిని గురుదక్షిణ చెల్లిస్తామని ప్రార్థిస్తారు. గురుపత్ని కోరికమేరకు వారి చనిపోయిన కొడుకుని యమునివద్దకు వెళ్ళి తీసుకొచ్చిన కృష్ణుడు సామాన్య మానవుడని కుచేలుడు ఏవిధముగా అనుకోగలడు! అప్పటినుండి శ్రీకృష్ణ ధ్యానములోనే ఉండేవాడు. లౌకిక వ్యవహారములందు నిరాసక్తుడై, ధనము లేనివాడై, సంసారము నడపలేనివాడయ్యాడు. భార్య కోరిక కాదనలేక స్వామి దగ్గరకు వెళ్ళాడు. అంతే తప్ప తన నిమిత్తంగాకాని, తన బాల్య స్నేహితుడు ఒక మహారాజు, తనకు అడిగే చనువుందనికాని పోలేదు. అటువంటి ఆలోచన కలిగిన వాడే అయితే, యింతకాలం దారిద్ర్యము ననుభవించడు. ఏనాడో పొట్టకూటికి తన స్నేహితుని దగ్గరకు చేరేవాడు. శ్రీకృష్ణ పరమాత్మను కలిసికూడ తన స్థితిగురించిగాని, తాను వచ్చిన పనిగురించిగాని చెప్పలేదు. సర్వాంతర్యామి దగ్గర చిల్లర కోరికలేమిటి! అనే భావనతోనే

మిన్నకున్నాడు. స్వామి కుచేలుని సాదరంగా ఆహ్వానించి, అర్ఘ్య పాద్యాలు యిచ్చి, నుదుట తిలకం దిద్దుతున్నట్టుగా కుచేలుని తలరాతను, బ్రహ్మ ఇంతకు ముందు వ్రాసిన 'క్షయ' అనే వ్రాతను 'అక్షయ'గా మార్చివేశారు. (నిజమైన భక్తునికి సేవ చేయడం స్వామికి చాలా ఆనందమని చాలా సందర్భాలలో చెప్పారు). స్వామికి అటుకులు చాలా యిష్టమన్నట్టుగా కుచేలుని మూటలోని అటుకులు చాలా ప్రీతితో తినడములోని ఆంతర్యము ఆలోచిస్తే, అటుకుల తయారీలోనే వేదాంతమున్నది. ధాన్యపు గింజగా ఉన్న జీవుణ్ణి (తిరిగి జన్మించే లక్షణమున్నది) ప్రేమ, సహనము అనే నీటిలో వేసి, బుద్ధి అనే వివేకాగ్నితో ఉడికించి, వేగించి, భక్తి శ్రద్ధలనే రోకటిపోటులచే అరిషడ్వర్గములతో కూడిన మనస్సు అనే పొట్టును తొలగించినప్పుడు, తెల్లటి శుద్ధమైన హృదయమనే అటుకునకు తిరిగి మొలకెత్తని (జనన మరణ చక్రములో పడని) స్థితి కలుగుతుంది. అటువంటి శుద్ధమైన భావాలు కల్గిన జీవుడే మాధవునకు యిష్టము. ఆ భావాలు కల్గినవాడే సుదాముడు (కుచేలుడు). అటుకువంటి హృదయము కల్గినవారిని తప్పక ఆదుకొంటారు వేదచరితులైన భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి.

'ఆ గుణంబె గణించి ఆ అమరపండ్లు దార్తజనులను పాలింప నవతరించె' పైపై వేషధారణలను, వస్తు వాహనాదులను చూడనని, సుగుణములు కల్గిన ఆర్తుల కొరకు అవతరిస్తానని దేవతలచే పూజలందుకొనే ఆ దేవదేవుడైన స్వామి చెబుతున్నారు. గుణములో మార్పు రానంతవరకు మనకు ప్రగతి, పురోగతి ఉండదని స్వామి చెప్పిన చిన్న కథను గుర్తుచేసుకుందాము. భక్త తుకారాం దగ్గరకు కొంతమంది భక్తులు వచ్చి తాము తీర్థయాత్రలకు వెడుతున్నామని, తమతో రావాలని కోరుతారు. దానికి తుకారాం తనకు రావడము వీలుకాదని చెప్పి, వారికి ఒక మూటను యిచ్చి, వారు స్నానమాడే పుణ్యతీర్థములలో ఆ మూటనుకూడ ముంచి తీసుకురావలసినదిగా కోరుతాడు. దానికి వారు అంగీకరించి తుకారాం యిచ్చిన మూటను గంగ, యమున, కావేరీ మొదలగు ప్రసిద్ధ, పుణ్య తీర్థములలో ముంచి యాత్రలు ముగించుకొని తుకారాం ఇంటికి వచ్చి అతని మూటను యిస్తారు. తుకారాం

వారినందరినీ మరుసటి రోజు భోజనానికి రావలసినదిగా ఆహ్వానిస్తాడు. దానికి వారందరూ అంగీకరించి తుకారాం ఇంటికి వస్తారు. తుకారాం వారందరికీ భోజనాలు వడ్డించగా, వారు కూర తింటూ, కూర చాలా చేదుగా ఉంది, తినలేమని వదిలివేస్తారు. దానికి తుకారాం ఆశ్చర్యముగా, "అదేమిటి! మీకూడా తీసుకొని వెళ్ళిన మూటలోని దోసకాయలతోనే కూర వండించాను. మీరు వాటిని ప్రసిద్ధ పుణ్యతీర్థములలో ముంచి వాటికి కూడా స్నానమాచరింపచేశారు కదా! అయినా వాటిలోని చేదు గుణము పోలేదా?" అని ప్రశ్నిస్తాడు. ఆ మాటలు వారిలో కొందరికి అర్థముగాక, అర్థమయిన కొందరు సిగ్గుతోను ఏమీ మాట్లాడకుండా ఉండిపోతారు. అప్పుడు తుకారాం, తీర్థయాత్రలకు వెళ్ళినంతమాత్రాన సరిపోదని, మన దుర్గుణములు వాటిలో కడిగి, సుగుణములతో స్వచ్ఛముగా యింటికి రావాలని, గుణము మాత్రమే ప్రధానమని, గుణములో మార్పురానంతవరకు అందరూ చేదు దోసకాయలవంటివారే అని చక్కటి హితబోధ చేస్తాడు.

ప్రహ్లాదుడు, ధ్రువుడు, గజేంద్రుడు, కుచేలుడు స్వామి అనుగ్రహానికి నోచుకోవడానికి కారణం వారి సుగుణములే అని సాక్షాత్ శ్రీమహావిష్ణువైన 'అనాథనాథ శ్రీనాథ లోకనాథ సచ్చిదానందమూర్తి పుట్టపర్తి సత్చక్రవర్తి' ఇంత వివరంగా చెబుతుంటే, మనలోని చేదు గుణములను వదులుకోవాలో వద్దో మనమే నిర్ణయించుకోవాలి.

గుణమునకు ప్రాధాన్యతతో బుద్ధిని వికసింపజేసే కవి సాయికృష్ణునికి మనసా, శిరసా సమామి.

ఇది అది అనుచు
ఏమి కోరాలి స్వామి!
సర్వస్య శరణాగతిగ
ఉంటే సకల సౌభాగ్యాలు
సమకూర్చు స్వామివి
సరిజూచు సాయివి
అర్థమేలేని జీవితము
అర్థవంతము జేసి
నిశ్చలత నిర్మలత
నిండుజేయి స్వామీ!

P

నీవుండేదీ గుండెలో

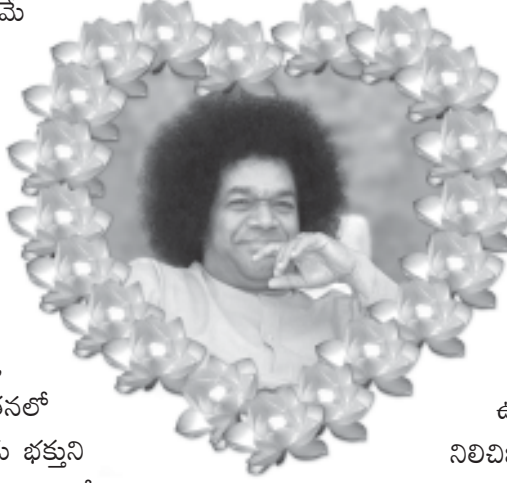
❖ చంద్రమౌళి రమాదేవి ❖

“నేను పుట్టపర్తిలో మాత్రమే ఉన్నాను అని అనుకుంటే మీరు నన్నసలు చూడనట్లే” అని సెలవిచ్చారు, భగవాన్. కలియుగ ప్రత్యక్ష దైవమైన బాబావారికి భౌతికమైన దేహపరిధులు ఆపాదించటం ఎంత అజ్ఞానమో కదా! విశ్వవ్యాపి, సర్వాంతర్యామి, చతుర్దశ భువనాలని తనలో దాచుకున్న ఆ విరాట్ స్వరూపుడు భక్తుని గుప్పెడంత గుండెలో ఒదిగి ఉంటాడంటే అది ఆ బ్రహ్మాండ నాయకుని అద్భుత లీల అందామా లేక సరజన్మకి లభించిన అపురూపమైన వరంగా భావించుదామా! (నరుడు తెలుసుకోగలడు కనుక)

ఆ దేవదేవుడు మన హృదయ సింహాసనంపై రాజాధిరాజుగా ఎలా అభిషిక్తుడై ఉంటాడో గమనించండి. ప్రేమ, త్యాగం, కరుణ, సేవాభావం లాంటి సద్గుణాలు హృదయంనుండే ఆవిర్భవిస్తాయని మనం భావిస్తాం కదా! ఇక భక్తి విషయానికి వస్తే, ఆ దివ్యమూర్తిని గురించిన మన హృదయ స్పందనే భక్తి. భక్తి ఉన్న తావులోనే కదా పరమాత్మ నివాసం. భక్త సులభులైన స్వామి వెల్లడించిన ఒక వాస్తవాన్ని చూద్దామా.

“నీవు కావాలనుకొన్నా, కావాలనుకోకపోయినా, నీవు గుర్తించినా, గుర్తించలేకపోయినా నీ గుండెలో ప్రతిష్ఠాపితుణ్ణయిన ఆ రథ సారథిని నేనే.”

అంటే మనిషి తెలుసుకోలేకపోయినా గుండె గుడిలో దైవం కొలువై ఉంటాడనేది వాస్తవం. ఒక చిన్న ఉదాహరణ: ‘నేను’ అని చెబుతూ ఎవరైనా తమ

శరీరంలోని ఏ భాగంవైపు చేతితో సూచిస్తారు? (ముక్కు చెవి, చేయిని చూపించకుండా) కేవలం గుండెమీద చేయి పెట్టుకుని ‘నేను’ అని సూచిస్తారు కదా! కారణం అక్కడ పరమాత్మ ఉంటాడని, మనం ఆయన అంశలమైన జీవాత్మలమని. దాస్యభక్తికి ఉదాహరణగా, చిరంజీవిగా నిలిచిపోయిన హనుమంతుడు తన గుండె చీల్చి తన ఆరాధ్య దైవాన్ని చూపించాడు కదా!

మనలోని ఏ భావవీచిక, ఏ సద్గుణము, ఏ భావతరంగాన్ని స్వామి మెచ్చుతారోగాని ఆ చిత్తచోరుడు సవ్వడి కాకుండా మన జీవితంలోకి ప్రవేశిస్తాడు. ఆ భక్తవత్సలుని ఉనికి మనలను పరవశింపజేస్తుంది. మన జీవిత విధానాన్నే మార్చివేస్తుంది. స్వామివారి సందేశం ఇదే సత్యాన్ని తెలియజేస్తున్నది కదా!

‘నీకత్యంత సమీపంలోని నా నివాసం

నీ హృదయమేనని నీవు గ్రహించినప్పుడు

నీ అన్ని చిక్కుముడులూ విడిపోతాయి”

దేశదేశాలలోని లక్షలాదిమంది స్వామిని ప్రత్యక్ష దైవంగా కొలుస్తున్నారు. విశేషమేమిటంటే, ప్రతి భక్తునికి, “స్వామి నా ఆత్మీయుడు, నా ఆత్మబంధువు” అనే అనుభూతి కలుగుతుంది. (అలనాడు ప్రతి గోపికకి తనవాడైన ఒక శ్రీకృష్ణుడు కనిపించాడు కదా) కారణం శ్రీవారు మన హృదయ నివాసి కనుకనే కదా. ఇది గ్రహించనివారు కూడా ఉంటారు సుమా. కస్తూరి మృగం

తన నాభినుండి వెలువడే సుగంధాన్ని కనుగొనలేక నలుదిశలా గాలించినట్లు తమలోని దైవాన్ని గుర్తించలేని వారితో స్వామి అన్న మాటలు:

“భగవంతుడు నీకు అత్యంత సమీపవర్తి. భ్రమ అనే ద్వారాన్ని తీయి. అజ్ఞానమనే తెరను తొలగించు. మూసిన కంటిని తెరువు. అంతే! ఆయన నీ ఎట్టఎదుట ఉంటాడు!”

అజ్ఞానం, భ్రమలు తొలగి జ్ఞాననేత్రం తెరుచుకున్న వారు తమ హృదయంలోని దైవాన్ని దర్శించుకోగల్గటమే కాక భక్తికి ఆధారం భావమే కాని బాహ్యం కాదనే సత్యాన్ని గ్రహిస్తారు.

ఒకసారి స్వామివారికి సన్నిహిత భక్తుడైన ఒక వ్యక్తి స్వామితో, “స్వామీ! మీరు పాత మందిరం రోజుల్లో అనేక అద్భుతాలు చేశారు. అటువంటి అద్భుతాలను దర్శించే భాగ్యానికి మేము నోచుకోలేదు” అని పలుకగా, “నేను ఎప్పుడు ఏమి చేయాలో అది చేస్తూనే ఉంటాను. కాకపోతే అప్పటి భక్తుల భక్తి హృదయంలోంచి వచ్చేది, ఇప్పటి భక్తుల భక్తి నోట్లోంచి వస్తోంది” అన్నారు భగవాన్. భగవంతుడు భావప్రియుడేకాని, బాహ్యప్రియుడు కాదని స్వామి పలుమార్లు చెప్పారు కదా! మరి భావాన్ని వదలి బాహ్యాన్ని సమకూర్చుకొని ప్రభువుని ప్రసన్నుని గావించుకోగలమా!

స్వామివారు భక్తులనుండి ఆశించేది వాడిపోయే, వదలిపోయే కుసుమాలు కాదు. వారు హృదయ పుష్పాన్ని భక్తులనుండి కోరుకుంటారు. మరి మన హృదయ పుష్పం ఆ ప్రభువుకి సమర్పించగలిగేలా అందంగా, స్వచ్ఛంగా, అష్టాదశకరంగా ఉండాలి కదా! ఆ హృదయ కుసుమం నుండి వీచే ప్రేమపూరిత భావ తరంగాలకి శ్రీవారు స్పందిస్తారు. ఆ భక్తి సుమాల సుగంధాన్ని వారు ఆస్వాదిస్తారు. భక్తి పరిమళం నిండిన హృదయం ఆ దైవానికి ప్రీతికరమైనది అని ఋజువు చేసిన దృష్టాంతాలెన్నో ఉన్నాయి కదా!

ఒక పర్యాయం ఒక భక్తుడు స్వామిని తన కెమేరాతో ఫోటో తీయడానికి ప్రయత్నిస్తుంటే, “ఈ ఫోటోను కాల్గిస్తే బూడిదైపోతుంది, జేబులో పెట్టుకుంటే కొన్నాళ్ళకి చివికి చినిగిపోతుంది, నీళ్ళలో పడితే వెలసిపోతుంది. కానీ

స్వామిని హృదయంలో ప్రతిష్ఠించుకుంటే అక్కడ ఎప్పటికీ శాశ్వతంగా ఉంటారు” అని సెలవిచ్చారు, భగవాన్.

అయోధ్యా విహారీ అని రాములవారిని, ద్వారకా విహారీ అని కన్నయ్యని, సప్తగిరి విహారీ అని ఏడుకొండల వెంకన్ననూ సంబోధించినట్లే బాబావారిని భక్తులు ‘పర్తి విహారీ’ అని సంబోధిస్తూనే, ‘నిజ భక్త హృదయ విహారీ’ అని కీర్తిస్తున్నారు. ఇందులోని అంతరాధ్యాన్ని గ్రహించే ప్రయత్నం చేద్దాం. ‘విహరించటం’ అనే పదాన్ని ఎక్కడ ప్రయోగిస్తాం? అందమైన పూదోటలో, అద్భుతంగా అనిపించే సముద్ర - నదీ తీరాలలో, ప్రకృతి అందాల నడుమ, వెన్నెల రాత్రులలో వగైరా వగైరా. అంటే ‘విహరించటం’లో ఆనందం, ఆహ్లాదం ప్రాముఖ్యత సంతరించుకునే విషయాలే కదా! మరి మన హృదయాలలో స్వామి విహరిస్తారని యథాలాపంగా అనకుండా, మన హృదయం స్వామివారి విహారానికి అనువైన నెలవుగా ఉందా అని మనం ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవాలి సుమా!

అహంకార మమకారాలనే ముళ్ళు, అరిషడ్వర్గాలనే మాలిన్యం, రజో తమో గుణాల దుర్గంధం, చెడు తలంపులనే కాలుష్యం, ఆడంబరం, కపటం అనే ఎత్తుపల్లాలు ముమ్మాటికీ ఉండకూడదు.

ప్రేమ అనే మనోహరమైన జలపాతాలు, నిర్మలత్వం అనే ఆకర్షణీయమైన పూదోట, నిజాయతీ అనే చల్లని చిరుగాలులు, భక్తి భావం అనే అష్టాదశకరమైన సిరివెన్నెల, శరణాగత భావం అనే సుగంధ సుమాలు ఇవన్నీ ఒకేచోట నెలవున్నట్లుగా ఉన్న హృదయం ఆ దైవానికి నందనవనం లాంటిదే కదా! ఆ తావులో శ్రీవారు ప్రసన్నులై విహరిస్తారు, భక్తునికి ఆనందానుభూతిని ప్రసాదిస్తారు.

“ఓం శ్రీసాయి భక్తజన హృదయాలయాయ నమః” అని భక్తులు నిత్యం స్మరిస్తారు కదా! ‘దయ గల హృదయమే దైవ మందిరం’ అంటారు స్వామివారు. పవిత్రమైన కోవెలలా ఉన్న గుండెలోనే ఆ దివ్యమూర్తి వైభవోపేతంగా కొలువై ఉంటారు. “హృదయమనేది సింగిల్ చైర్ వంటిది. అది డబుల్ సోఫానో, మ్యూజికల్ చైర్ కాదు” అంటారు స్వామి. అదే పూజా పీఠం. దానిపై

ఒక్క భగవంతుణ్ణి మాత్రమే ప్రతిష్ఠించుకోవాలి. నామ రూపాలు వేరైనా దివ్యత్వం ఒక్కటే, సర్వాంతర్యామి ఒక్కడే అని విశ్వసించి నిరంతరం నామస్మరణ చేసే ప్రతి హృదయం ప్రశాంతి నిలయమే! అది సాక్షాత్ భగవాన్ నివసించే వైకుంఠ ధామమే!

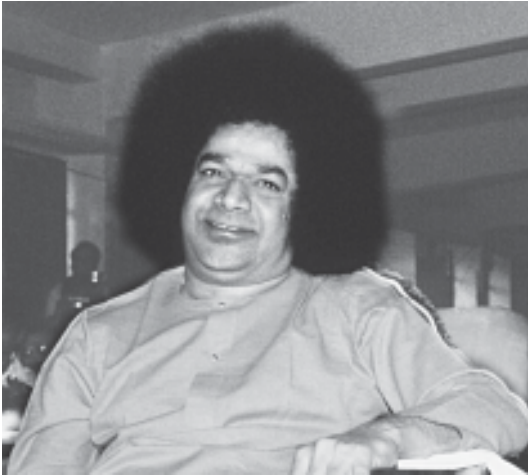
‘భక్తుని హృదయం ఎటువంటిదంటే, దానిలో నేను ప్రకాశిస్తుంటాను, పలుకుతుంటాను’ అని మన ప్రియతమ ప్రభువు తెలియజేశారు. మన అంతరంగ సాయి మనతో సంభాషిస్తారనేది ముమ్మాటికీ నిజం. ప్రభువు మనల్ని ఓదారుస్తారు, మందలిస్తారు, హెచ్చరిస్తారు, మనకు మార్గదర్శియై నిలుస్తారు. ప్రపంచపు కోలాహలంలో మునిగిపోకుండా నిశ్శబ్దంగా, మౌనంగా ఉండి చూడండి. స్వామివారి దివ్యస్వరం తప్పక గుండెల్లో ప్రతిధ్వనిస్తుంది. గమనించవలసిన ముఖ్య విషయమేమిటంటే, మన పలుకులలో, సంభాషణలో అబద్ధాలు, ఆడంబరం, చౌకబారు ప్రదర్శన, కపటం, పైపై నటనలులాంటివి ఏమాత్రం చోటుచేసుకోకూడదు. ప్రపంచం కళ్ళు

మూయగలమేమోకాని అంతర్యామినుండి మనం ఏమైనా దాచగలమా! మనలోనే ఉండి మనల్ని నిరంతరం గమనించే ఆ పరమాత్మ దృష్టినుండి ఒక్క క్షణమైనా తప్పించుకోగలమా!

స్వామి అంటారు, “హృదయం నుండి భక్తి భావాలు ఊరాలిగానీ పెదవులనుండి పలికితే సరిపోదు.” కాబట్టి, భజన, పూజ, సేవ, సాధనలాంటి ఏ ఆధ్యాత్మిక అడుగు వేసినా హృదయపూర్వకంగా చేయాలిగాని మొక్కుబడిగా చేయకూడదు. మన హృదయం స్వామికి ఆమోద యోగ్యంగా ఎప్పుడనిపిస్తుంది?

ఏ హృదయానికి ప్రేమ మాత్రమే తెలుసో
ఏ హృదయానికి ద్వేషం తెలియదో
ఏ హృదయం ఇతరుల బాధలకు ద్రవిస్తుందో
ఆ హృదయం స్వామి నామాన్ని స్మరిస్తుంది
ఆ హృదయం స్వామి కీర్తిని గానం చేస్తుంది
ఆ హృదయమే స్వామికి ప్రీతికరమవుతుంది P

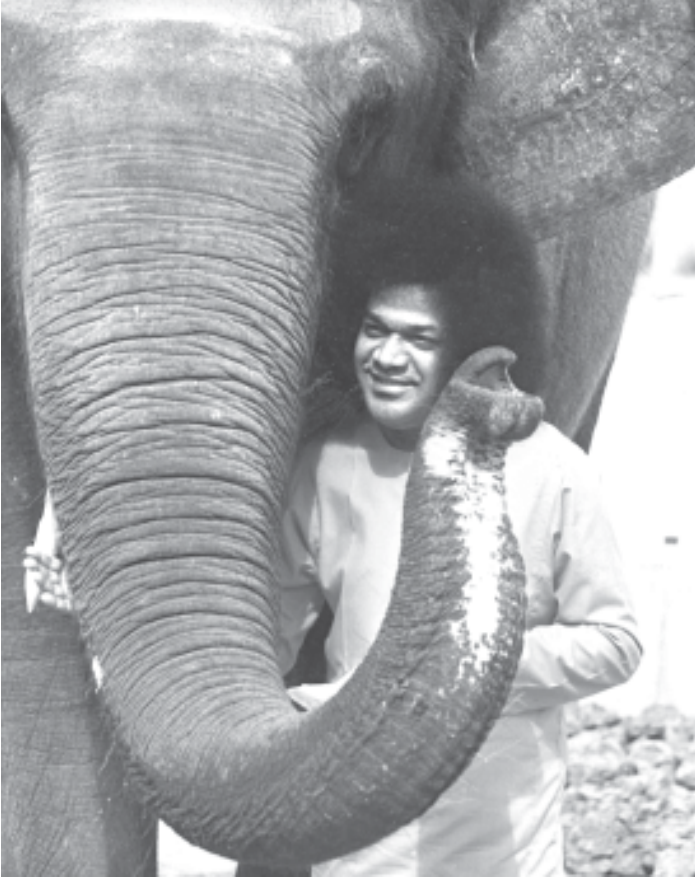
చైతన్య జ్యోతి

చైతన్యమే మీ నిలువెల్లా ప్రవహిస్తుంది. ఆత్మ ప్రబోధనల ననుసరించిన భావాలతోనే హృదయాలను నింపుకోవాలి. దయగల హృదయమే దేవాలయం.

మానవుని పాదములనుండి తలవరకూ చైతన్యం ప్రసరిస్తుంది. ఆ చైతన్య శక్తి సర్వత్రా ఉంది. లోపలా, వెలుపలా ఉన్నది చైతన్యమే. “అంతర్ బహిష్ఠ తత్సర్వం వ్యాప్య నారాయణ స్థితః” అలా వ్యాపించిన నారాయణుడే చైతన్య జ్యోతి, ప్రజ్ఞాన జ్యోతి, ఆనంద జ్యోతి, అఖండ జ్యోతి, అద్వైత జ్యోతి. ఆ జ్యోతియే ప్రతి మానవుని హృదయమందూ వెలుగుతూ దేహాన్నంతా చైతన్యవంతం చేస్తుంది. ‘నా హృదయంలో ఎటువంటి భావాలున్నాయి?’ అని ప్రతి వ్యక్తీ ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవాలి. ఆ భావ

- బాబా

ముఖచిత్ర కథనం:

చిరస్మరణీయ సాయిగీత

భగవాన్ మైసూరుకి సమీపంలోని ముదుమలై అడవికి వెళ్ళిన ఒకానొక సందర్భంలో అటవీ శాఖ అధికారులు, పది రోజుల వయస్సుగల ఒక ఏనుగు గున్నను తెచ్చి స్వామికి సమర్పించారు. అంతకు ముందు రోజే తల్లిని కోల్పోయిన ఆ గజబాలకు వేయి తల్లుల ప్రేమ లభ్యమైంది. భగవాన్ దానిని తమ కారులో ప్రశాంతి నిలయం తీసికొని వచ్చి, 'సాయిగీత' అని పేరు పెట్టి, దానికి తగిన ఆహార విహారాలను ఏర్పాటు చేశారు. ఆ గజబాలకోసం ఆరోజుల్లో మందిరానికి ఆసుకొని ఒక షెడ్

వేయించి మెత్తటి ఇసుక తిన్నెలను పరిపించారు. సాయిగీత తెల్లవారు జామున మావటీడు వెంట చిత్రావతి నదికి వెళ్ళి, స్నానం చేసి ముఖంపై విభూతి, కుంకుమ బొట్లతో తిరిగి వచ్చి ప్రశాంతి మందిరం చుట్టూ మూడుసార్లు ప్రదక్షిణం చేసేది. భక్తులకు దర్శనం ఇవ్వటానికి స్వామి గది తలుపు తెరచుకొని బయటికి అడుగుపెట్టగానే ముందుకు పరుగెత్తి స్వామి మెడలో పూలదండ వేసి తొండంతో పాదాలను ముద్దాడి నమస్కరించేది.

రానురానూ భక్తుల సంఖ్య పెరిగి మందిర ప్రాంగణంలో చోటుచాలకపోవడంతో గోపురానికి ముందుగా (ప్రస్తుతం సీతారామ విగ్రహాలున్నచోట) 'సాయిగీత' కొరకు ఒక షెడ్ నిర్మించారు. షెడ్ తూర్పుముఖంగా ఉండటంవల్ల మందిరం కనిపించక, స్వామి రాకపోకలను గమనించటానికి వీలు కాకపోవడంతో సాయిగీత పట్టలేని ఆవేదనతో చిందులు త్రొక్కుతూ ఆ షెడ్ ను కూల్చివేసింది. స్వామి ఆదేశంమేరకు కార్యకర్తలు వెంటనే దక్షిణముఖంగా కొత్త షెడ్ నిర్మించారు. అప్పుడు తన స్వామి రాకపోకలను నిరంతరాయంగా చూడటానికి వీలు కలుగటంతో సాయిగీత శాంతపడింది.

1975లో స్వామి 50వ జన్మదిన వేడుకలలో భాగంగా ప్రారంభించిన గోకులంలో ఆవులమందలతోపాటు సాయిగీతకుకూడా చక్కని నివాసం ఏర్పాటు చేశారు. ప్రక్కనే కొండచరియలో జరుగుతున్న విద్యాలయాల నిర్మాణం పనులు పర్యవేక్షించటానికి స్వామి అటు వచ్చేవారు. ఒకరోజు స్వామి అక్కడున్నారన్న విషయం సాయిగీత పసిగట్టి, దారిలోని బండరాళ్ళను, ముండ్లచెట్లను లెక్కచేయక పరుగెత్తుకుంటూ స్వామి ఉన్నచోటికి చేరుకొని, స్వామి కనిపించగానే అణకువతో వంగి నమస్కారాలు చేయటం మొదలుపెట్టింది. స్వామి

దాని తొందాన్ని కౌగిలించుకొని ఒళ్ళు నిమిరుతూ చుట్టూ ఉన్న భక్తులను చూసి, “చూడండి దీని భక్తి! దీంతో పోలిస్తే మీరందరూ దున్నపోతులతో సమానం” అన్నారు.

1980వ దశాబ్దంలో సాయిగీత నివాసం బాలుర హాస్టల్ ముందున్న ఉపవనంలోకి (ప్రస్తుతం ఇండోర్ స్టేడియం ఉన్నచోటికి) మార్చబడింది. స్వామి తరచుగా హాస్టల్ వైపుకు వస్తూండటంవల్ల సాయిగీతకు దర్శన, స్పర్శనాలకు చక్కటి అవకాశములు దొరికేవి. దిక్కుచి ముల్లు ఏవిధంగా అయితే సదా ఉత్తర ధ్రువంవైపుకే సూచిస్తుందో సాయిగీత అంతరంగం ఆవిధంగా నిరంతరం స్వామివైపే తిరిగి ఉండేది. 1992లో వినాయక చవితినాడు విద్యార్థుల సుద్దేశించి మాట్లాడుతూ స్వామి ఇలా అన్నారు: “మన హాస్టల్ పిల్లలకు ఈవిషయం బాగా తెలుసు. అక్కడి రోడ్డుమీదుగా ఎన్నోకార్లు పోతుంటాయి, వస్తుంటాయి. ఆ రోడ్డు ప్రక్కనే ఉన్న ‘సాయిగీత’ దేనినీ లక్ష్యపెట్టదుకాని, నేను అటువైపు కారులో వెళితే మాత్రం తక్షణమే గుర్తువడుతుంది. వెంటనే ఆనందముతో అరుస్తూ బయటకు వస్తుంది.”

స్వామి అనుగ్రహానికి పాత్రురాలైన సాయిగీతకు ప్రపంచంలో ఏ జీవీకీ దొరకని గౌరవము, ఆదరణ లభించటం సహజమే. ప్రశాంతి నిలయంలో జరిగే ఉత్సవాలలో లక్షలాది భక్తుల సమక్షంలో సర్వాంకార శోభితయై రాచమర్యాదలతో ముందు నడుస్తూ భగవానుని పట్టపుటేనుగుగా మన్ననలందుకుంది.

2006వ సంవత్సరంలో శ్రీ సత్యసాయి ఇండోర్ స్టేడియంతోపాటు దానిప్రక్కన సాయిగీతకారకు ఒక రమణీయమైన మండపం తయారైంది. 2006 నవంబరు 18న మంగళ వాద్యాలు, వేదఘోషలమధ్య పూజాదికములు చేయించి, స్వామి స్వయంగా ఆ మండపంలో అరగంట సేపు అసీనులై పునీతం చేసి సాయిగీతతో గృహప్రవేశం చేయించారు. చివరకు దీంట్లోనే సాయిగీతను సమాధి చేయడం జరిగింది.

సాధారణంగా భగవాన్ ప్రతి సంవత్సరం మే నెలలో తమ కొడైకెనాల్ పర్యటన అనంతరం బృందావనం వెళ్లి అక్కడ కొద్ది రోజులున్న తరువాత జూన్ నెలలో ప్రశాంతి

నిలయం రావటం పరిపాటి. కానీ, 2007 మే 18వ తేదీన తమ ఆనవాయితీకి భిన్నంగా భగవాన్ కొడైకెనాల్ నుండి నేరుగా ప్రశాంతి నిలయం చేరుకున్నారు. సర్వజ్ఞులైన భగవాన్ ‘సాయిగీత’ను దగ్గరుండి సాగనంపాలనుకున్నారు కాబోలు! మే 22వ తేదీ సాయంత్రం సాయిగీత అకస్మికంగా, ప్రశాంతంగా కన్నుమూసింది. మరునాడు ఉదయం స్వామి వచ్చి విభూతి సృష్టించి సాయిగీత భౌతిక కాయంపై చల్లి అంతిమ సంస్కారానికి ఆనతిచ్చారు. సాయిగీత పార్థివ దేహాన్ని సర్వాభరణాలతో అలంకరించి వేదఘోష, నామసంకీర్తనల మధ్య తన వసతి మంటపంలో సమాధి చేశారు. దాదాపు రెండు గంటలసేపు జరిగిన ఈ కార్యక్రమాన్ని స్వామి స్వయంగా పర్యవేక్షిస్తూ ఉండటం అలనాడు శ్రీరాముడు జటాయువుకు అంతిమ సంస్కారాన్ని జరిపిన ఘట్టాన్ని తలపించింది.

2007 జూన్ 7వ తేదీన భగవాన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆడిటోరియంలో చేసిన దివ్యోపన్యాసంలో ‘సాయిగీత’ ఎంతటి పవిత్రమైన జీవితాన్ని గడిపిందీ సుదీర్ఘంగా వివరించి, శ్లాఘించారు. అంతేకాదు. తమ అవతార పరిసమాప్తికి సమయం ఆసన్నమైన విషయాన్ని గ్రహించి, స్వామిని విడిచి తాను క్షణమైనా బ్రతుకలేదు కనుక, స్వామికంటే ముందుగానే తాను నిష్క్రమించాలనే ఉద్దేశ్యంతో శరీరాన్ని వదలిపెట్టిందని వెల్లడించారు.

రాముని సేవలో తరించిన కవిశ్రేష్టుడు, సీతను కాపాడుటకై ప్రాణాలొడ్డిన పక్షింద్రుడు, కృష్ణుడు కనిపించకపోతే కనువు ముట్టని గోవులు... ప్రతి యుగంలోను ప్రతి అవతారంలోను ఇట్టి ధన్యజీవులు భగవత్ప్రేమకు తార్కాణాలుగా నిల్చాయి. ఈనాడు స్వామి, సాయిగీతల అనుబంధాన్ని కన్నులారా చూడగల్గడం మనం చేసుకొన్న మహాదృష్టము. దీన్ని ఆదర్శముగా గ్రహించి అట్టి అనన్యప్రేమను, శరణాగతిని పట్టి సాధించినవారు నిజముగా ధన్యులు కదా!

భక్తియోగానికి ప్రతీకగా నిలిచిన సాయిగీత మనందరికీ, ఇంకా ముందు తరాలవారికీ స్వామి ప్రసాదించిన ఆధ్యాత్మిక ఆదర్శం. P

జాపకాల పందిరి

(ధారావాహికం - 31వ భాగం)

ప్రొ॥ కామరాజు అనిల్ కుమార్

ఎంత అందంగా ఉంది! ఏమి దివ్య మహిమ! అని ఆశ్చర్యపోవటం మా వంతయింది. ఏమిటది, అంత గొప్ప అద్భుతమనుకుంటున్నారా? కాదా మరి! ఎప్పటి మాట! ఏనాటి సంఘటన! “సీతాకల్యాణ సమయంలో జనక మహారాజు శ్రీరామునికి బహూకరించిన అంగుళీయకము” అన్నారు. పెద్దది! ఆకుపచ్చని రాయి మధ్యలో! స్వామి సృష్టించి చూపిన ఆ ఉంగరం ఎంత అందంగా ఉందో నేను చెప్పలేను. “ఇంత పెద్దదా స్వామీ!” అనేశాను ఆగలేక. “శ్రీరాముడు ఎంతటివాడనుకుంటున్నావు? అజానుబాహువు. ఈ కలికాలం మనిషి వంటివాడు కాదు. ఆ రీతి, ఆ తేజస్సు, ఆయన రూపం మీ ఊహకందదు” అన్నారు స్వామి.

ఆ స్వామికి సరిపడే ఉంగరం బహూకరించాడు కన్యాదాత జనకుడు. అందరం చూసి కళ్ళకద్దుకున్నాము.

వెంటనే మరో ఉంగరాన్ని సృష్టించి, “తండ్రి దశరథ మహారాజు శ్రీరామునికి బహూకరించిన ఉంగరమిది” అన్నారు స్వామి. తెల్లగా ధగధగ మెరిసే వజ్రపుటుంగరం అది.

నాడు శ్రీరాముడు ధరించిన అంగుళీయకములు ఎవరు చూపించగలరు?! ఆ శ్రీరాముడే చూపించాలి మరి! ఇంకెవరికి సాధ్యం! “ఆ రామచంద్రుడే ఆరామచంద్రుడై తన బంటులను కనుగొనగ వచ్చె” అని భగవాన్ ప్రకటించారు. పూర్వం వెంకటగిరి రాజావారికి, ఈశ్వరమ్మ గారికి, శ్రీ రామశరణ్ గారికి బాబావారు శ్రీరామునిగా దర్శనం ప్రసాదించిన మాట మనకు తెలిసినదే కదా! ఇంకా మనకు తెలియని రామభక్తులెందరెందరికో స్వామి రామసాక్షాత్కార అనుభవాన్ని ప్రసాదించి ఉంటారనుటలో లవలేశమైనా సందేహం లేదు.

మరి సీతమ్మ అభరణాలెలా ఉంటాయో! అడిగే ధైర్యం లేదు. అప్పటికి నోరు మూసుకున్నాను బలవంతంగా. ఆ సంవత్సరం కొడైకెనాల్ నెల్లాళ్ళ యాత్రలో భగవాన్ దివ్యోపన్యాసాలు రామాయణంపై సాగాయి. మధ్యమధ్యలో కృష్ణావతార విశేషాలనుకూడా ఆవిష్కరించారు. త్రేతాయుగ అవతారి శ్రీరామచంద్రుడు ద్వాపరయుగంలో శ్రీకృష్ణ భగవానునిగా కొనసాగినట్లు భాగవతంలో ఉన్న విషయాలను కళ్ళకు కట్టినట్లు వివరించారు. తమ పూర్వావతారాలైన శ్రీరామ శ్రీకృష్ణుల దివ్యగాథలకు సంబంధించిన ఎన్నెన్నో రహస్యాలు, వివరాలు, మనము పూర్వం విని ఉండని ఉదంతాలు, అంతరార్థాలతో సహా వివరించారు. నాకు జ్ఞప్తి ఉన్నంతవరకు కొన్ని మీతో పంచుకోవాలని ఆశిస్తున్నాను.

స్వామి స్వీయ రచన అయిన ‘రామకథారస వాహిని’, వారి ప్రసంగాల సంకలనమైన ‘ఆత్మారామమ్’ లలోని కథా భాగాన్ని పునశ్చరణ చేయటం నా ఉద్దేశ్యం కాదు. ఇక్కడ సందర్భం, నేపథ్యం గమనించవలసి ఉన్నది. శ్రోతలు - విద్యార్థులు, కొందరు ప్రత్యేక అతిథులు. ప్రధాన ఉద్దేశ్యం విద్యార్థులకు రామాయణ సందేశంద్వారా ఆదర్శ కర్తవ్యాలను బోధించటం, పరమార్థాన్ని వివరించటం. నిత్య నిజ జీవితానుభవాలతో సమకాలీన సమాజానికి రామాయణ ఘట్టాలను అన్వయిస్తూ, భారతీయ సంస్కృతి ప్రతిబింబించేటట్లు రామాయణ గాథ ఎలా సాగిందో, మహోన్నత మానవతా విలువలను వివిధ పాత్రలు ఏవిధంగా వ్యక్తం చేసినవో వెల్లడించటం భగవాన్ బాబావారి మహత్తర లక్ష్యంగా గోచరిస్తుంది. ఈ లక్ష్యంతో వారు ఎంతో దయతో సెలవిచ్చిన రసవత్తర సన్నివేశాలను, ఉదంతాలను కొన్ని మీ ముందుంచుతాను.

“ఆ రామచంద్రుడే ఆరామచంద్రుడై
తన బంటులను కనుగొనగ వచ్చె”

యాగసంరక్షణ

విశ్వామిత్రుని వెంట రామలక్ష్మణులు అతని యాగ సంరక్షణార్థం బయల్దేరుతారు. సరయూ నదీ తీరాన విశ్వామిత్రుడు రామలక్ష్మణులకు ఆకలిదప్పలను, నిద్రను జయించటానికి ‘బల, అతిబల’ మంత్రాలను ఉపదేశిస్తాడు. “ఇది అరణ్యంలో జరిగే యజ్ఞము. నేనుండేది సిద్ధాశ్రమము. రాక్షస సంచారంతో నిండిన ప్రాంతమిది. రామలక్ష్మణులారా! ఎంతో అప్రమత్తంగా వర్తించాలి సుమా” అని హెచ్చరించాడు, విశ్వామిత్రుడు.

ఇక చూడండి, స్వామి ఈ ఘట్టం నడిపించిన తీరు. “రాముని తన వెంట పంపవలసిందిగా దశరథుని కోరినాడు విశ్వామిత్రుడు. లేకలేక కలిగిన, గారాబంగా

పెంచుకుంటున్న ముక్కుపచ్చలారని రామలక్ష్మణులను యాగసంరక్షణార్థం పంపటానికి దశరథుని సంశయ, సంకోచ, భయ భ్రాంతులను గమనించి విశ్వామిత్రుడు, రాముడు సాక్షాత్తు శ్రీమన్నారాయణుడని, అతడి విలువిద్యా కౌశలం సాటిలేనిదని వివరించి ధైర్యం చెప్పాడు. కానీ, సరయూ తీరమును చేరేసరికి రామలక్ష్మణులకు బల, అతిబల మంత్రాలను ఉపదేశించాడు. రాముడు సాక్షాత్తు శ్రీమహావిష్ణువని గ్రహించిన విశ్వామిత్రుడు తిరిగి రామునికే మంత్రోపదేశం చేయటమేమిటి! ఎంతటి గొప్ప తపస్సంపన్నులైనప్పటికీ, అవతార తత్త్వమును ఎంతగా గ్రహించినప్పటికీ మధ్యమధ్య భ్రాంతికి, సందేహములకు లోనవుతుంటారు. విశ్వామిత్రుడనగా విశ్వమంతటికీ మిత్రుడు. గాయత్రీ మంత్రమును ఉపదేశించటంవల్ల అతడు విశ్వమునకంతా మిత్రుడైనాడు. అంతటి మహనీయుడైన విశ్వామిత్రుడుకూడా భ్రమకు లొంగిపోయాడు. భ్రమయే బ్రహ్మను మరిపిస్తుంది. భ్రమ అనగా పూర్వజన్మ కర్మవలన వుట్టినది. మీకుకూడా అప్పుడప్పుడు అలాంటి పరిస్థితి ఎదురవుతుంటుంది. స్వామికి సర్వము తెలుసునని మీకు తెలుసు. అయినా మీరు స్వామికి మీ కష్టసుఖాలు చెప్పుకోవటానికి ఉత్సాహపడుతుంటారు. మీకు సంభాషణావకాశమును ప్రసాదించటానికి మీరు చెప్పేది వింటాను. అంతేకాని, నాకు తెలియక కాదు” అన్నారు స్వామి.

సీతా కల్యాణము

రాక్షస సంహారము గావించి, యజ్ఞ సంరక్షణ సల్పి ఋషిపుంగవులకు శాంతి క్షేమములందించి రామ లక్ష్మణులు విశ్వామిత్రుని అనుసరిస్తూ ముందుకు సాగారు. త్రికాలజ్ఞుడైన విశ్వామిత్ర మహర్షి సీతాస్వయంవర వార్తను గ్రహించి మిథిలా నగర ప్రయాణమునకు సంసిద్ధు డవుతున్నాడు. సీతాస్వయంవర విషయాన్ని రామునికి తెలియజేశాడు. అప్పుడు రాముడంటున్నాడు, “స్వామీ! మా తండ్రిగారు యాగసంరక్షణార్థం మీవెంట పంపినారు కానీ, సీతాస్వయంవరమునకు కాదు కదా!” దానికి సమాధానంగా విశ్వామిత్రుడు, “రామా! గురువును అనుసరించి వారి ఆజ్ఞ ప్రకారం నడుచుకొమ్మని చెప్పి

మీ తండ్రిగారు మిమ్మల్ని నా వెంట పంపినారు కదా!

కాబట్టి నా మాట ననుసరించి నా వెంట రండి” అన్నారు.

సరే! మిథిలకు చేరినారు. శివధనుర్భంగము జరిగింది. ఈ ఘట్టాన్ని వర్ణిస్తూ స్వామి అన్నారు, “శివ ధనుర్భంగము తరువాత కూడా రాముడు సీతను కన్నెత్తి చూడలేదు. కల్యాణ విషయమై తండ్రి దశరథునికి వర్తమానము పంపినాడు విశ్వామిత్రుడు. తండ్రి ఆజ్ఞ అనంతరమే వివాహమునకు అంగీకరించాడు శ్రీరాముడు.”

ఈ ప్రకారం శ్రీరాముని గుణశీలములను, ఆదర్శాలను యువకులకు తెలిపినట్లయినది. ఆధునికుల విశృంఖల ప్రవర్తనను ఎత్తి చూపినట్లయినది.

సీతాకల్యాణ ఘట్టం స్వామి వివరిస్తుంటే మనల్ని తీసుకెళ్ళి మిథిలా నగరంలో కూర్చోబెట్టి ఆ ఉత్సవాన్ని తిలకింపజేసినట్లుగా ఉంటుంది. “రారే చూడగ పోదాము రాముల పెండ్లి...” అని పాడుతూ మిథిలా నగర పుర ప్రజల ఆనందం, ముచ్చట్లు తెలిపేరు స్వామి. ఇంక, తలంబ్రాల సన్నివేశం ఎంత ముద్దుగా వర్ణించారో చెప్పలేను. “శ్రీరామచంద్రుడు తెల్లని టర్బన్ ధరించాడు. వరుని తండ్రి దశరథ మహారాజు, కన్యాదాత జనక మహారాజు. వారికేమి కొదువ! ముత్యాలు తలంబ్రాలుగా వినియోగించారు. రాముని శిరస్సుపై పడిన ముత్యాలు ధవళకాంతులతో మెరిసిపోయాయి. ఇక, సీతమ్మవారు గులాబీ రేకులవంటి తన హస్తాలలో ఆ ముత్యాల నుంచుకున్నప్పుడు అవి ఎర్రని వర్ణముతో కనిపించాయి. నీలమేఘశ్యాముడైన శ్రీరాముని శిరస్సుపైనుండి క్రిందికి జారిపడే ముత్యాలు నల్లగా కనబడినాయి. దీనిని భగవాన్ ఎంత అర్థవంతంగా తెలియజేశారో గమనించండి: “రామయ్యను ఆశ్రయించిన ముత్యాలు తెల్లగా మెరిసిపోతున్నవి. అవి సాత్వికమునకు ప్రతీక. సీతమ్మ హస్తాలలో ముత్యాలు ఎర్రగా ఉన్నవి. ఇవి రాజసికమునకు గుర్తు. సీతమ్మ అనగా ప్రకృతి. రామయ్య అనగా పురుషుడు. వీరిరువురికీ దూరమై క్రింద రాలిన ముత్యాలు నల్లగా కనిపిస్తున్నవి. అవి తామసికమునకు చిహ్నము.”

ఈప్రకారం తలంబ్రాల ఘట్టము త్రిగుణాత్మకంగా భాసించిన వైనం ఎంతో హృద్యంగా వర్ణించారు.

వనవాసం

దశరథుని కైక కోరిన వరాలు రెండు - శ్రీరాముని వనవాసము, భరతుని పట్టాభిషేకము. వీటికి సంబంధించిన వివరాలు మనకి తెలియనివి కావు. అయితే, బాబావారి వివరణలో ఎంతో విశిష్టత, ప్రత్యేకతలు గోచరిస్తాయి. శ్రీరామచంద్రమూర్తి పితృవాక్య పరిపాలన నిమిత్తం వనవాసమునకు సంసిద్ధుడైనాడు. “స్వామీ, కైక ఎంత నిర్దాక్షిణ్యంగా ఈ కోరికలు కోరింది!” అని నేనంటే, “కాదు, కైక చాలా ఉత్తమురాలు. తన కుమారుడైన భరతునికంటే అధికముగా రాముని ప్రేమించింది. కానీ, మున్నుండు రామాయణ కథలో రావణ వధ జరుగవలసి ఉన్నది. శ్రీరాముని వనవాసము, సీతాపహరణము, రామరావణ యుద్ధము జరుగవలసి ఉన్నవి. ఆ కారణంగా ఆవిధమైన కోరికలు కోరింది” అన్నారు.

విశేషమేమంటే - స్వామి దృష్టిలో ఏదీ నీచ, అధమ పాత్ర కాదు. వారి వ్యాఖ్యానంలో ప్రతి ఒక్క పాత్ర ఉన్నత స్థాయిని అందుకుంటుంది. అందరూ ఆ నటన సూత్రధారి అడించే నాటకంలోని పాత్రధారులే అని ఋజువవుతుంది.

శ్రీరాముడు అరణ్యానికి బయల్దేరుతుంటే, కుమారుని విడిచి ఉండలేక కౌసల్యకూడా వస్తానంటుంది. శ్రీరాముడు మెత్తగా సమాధానం చెప్పేడు. “అమ్మా, తండ్రిగారు నేను వనవాసమున కేగుతున్న కారణంగా పట్టలేని దుఃఖంలో మునిగిపోయారు. నీవు వారికి దుఃఖోపశమనం గావించి సేవ చేయవలసి ఉన్నది. సతికి పతియే గతి. పతి ననుసరించుటే సతి ధర్మం.”

ప్రకృతే ఉన్న సీత ఈ మాటలు వింటున్నది. సీత కూడా శ్రీరామచంద్రుని వెంట వనవాసమునకు సంసిద్ధమౌతున్నది. ఇక్కడ సీతారాముల సంవాదమును, స్వామి తెలియజేసిన సంవిధానమును, అందులోని తర్కమును గమనించండి.

సీత అంటున్నది, “రామచంద్రా! నేను మిమ్మలను అనుసరింప ఉత్సాహపడుతున్నాను. స్వామి సేవలో, సన్నిధిలో కాలం గడపాలని కోరుకుంటున్నాను.”

“సీతా! నేను కారడవులలోకి ప్రవేశింపనున్నాను. కేవలము నారవస్త్రములు ధరించి, కందమూలాలను

ఆరగించుచూ పర్ణశాలలో నివసించవలసి ఉన్నది. జనక మహారాజు కుమార్తెవైన నీకు అననుకూలంగా ఉండవచ్చును” అన్నాడు రాముడు.

“నాథా! మీకు అక్కరలేని సౌకర్యములు, సౌధములు నాకు మాత్రము అవసరమా! మీరు లేని అయోధ్యయే అరణ్యము, మీరున్న అరణ్యమే అయోధ్య” అంటుంది సీత.

రాముడు తిరిగి చెప్పనారంభించాడు: “సీతా! వృద్ధులైన అత్తమామలను సేవించు. నా వియోగమును వారు భరింప శక్యము కాదు. అందుచేత, నీవు నేను తిరిగి వచ్చునంతవరకు వారికి సపర్యల నందించు.”

సీత నమస్కరించి సమాధానమిస్తున్నది, “స్వామీ, కొన్ని క్షణాల క్రిందటే మీరు మీ తల్లిగారికి చెప్పిన మాట గుర్తున్నదా? మీతో వనవాసమునకు రావటానికి వారు మీ అనుమతిని అభ్యర్థించినప్పుడు సతికి పతియే గతి అన్నారు కదా! మరి నాకు మాత్రం అది వర్తించదా! మీ తల్లికి ఒక ధర్మం, నాకొక ధర్మం ఉంటుందా!”

సీత సమాధానం విని రాముడు చివరిగా అంటున్నాడు, “సీతా! అది భయంకర నిర్జనారణ్యము.

క్రూరమృగములు సంచరిస్తుంటాయి. రాక్షస సంచారం అధికంగా ఉంటుంది. నీ భద్రత కష్టము కాగలదు.”

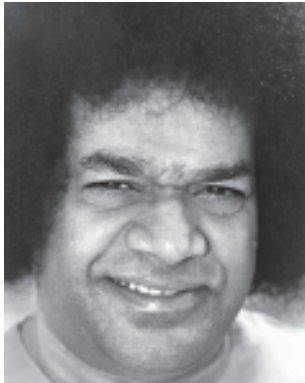
దీనికి సీత ప్రత్యుత్తర మిస్తున్నది, “రామచంద్రా! మీ అండ ఉండగా నాకు భయమేల! జగద్రక్షకులైన మీకు నేను భారమా! అయినా నా తండ్రి నన్ను వీరాధివీరుడైన మగధీరునకిచ్చి వివాహము జరిపినారని భావిస్తూవచ్చాను. మీరు క్రూరమృగములగురించి, రాక్షస సంచారముగురించి హెచ్చరించటం విడ్డూరంగా ఉంది.”

ఈప్రకారం సీత తన ధీరత్వమునే ప్రశ్నించేసరికి రాముడు నిరుత్తరుడైనాడు. చివరిగా సీత అంటున్నది, “రామచంద్రా! నేను సీతను. అనగా, శీతలమైన వెన్నెల వంటిదానను. చంద్రుడు అరణ్యమందును, వెన్నెల అయోధ్యయందు ఉండ వీలుకాదు కదా! చంద్రుడెక్కడో, వెన్నెలకూడా అక్కడే ఉండి తీరవలసిందే. కాబట్టి, నేను మిమ్మల్ని అనుసరించియే ఉంటాను.”

బాబావారు జగన్నాటక సూత్రధారి. నాటక రచనలో కూడా వారికి వారే సాటి. పై ప్రశస్తిరాలలో ఇది తేటతెల్లము కాగలదు.

(సశేషం)

యుగాలలో మారే విలువలు

అలనాడు త్రేతాయుగంలో దశరథుడు కైకకిచ్చిన వరములను పురస్కరించుకొని శ్రీరామచంద్రుడు పితృవాక్య పరిపాలన నిమిత్తం తన రాజ్యాధికార అర్హతను త్యాగం చేసి, పద్నాలుగేళ్ళు అరణ్యవాసం చేసి, తన ధర్మదీక్షను నిలబెట్టుకున్నాడు. అదే ఈనాటి ప్రభువులైతే, “ఎప్పుడో నేను పుట్టక ముందు వృద్ధాప్యంలో మైమరచి మా పినతల్లికి మా తండ్రి ఇచ్చిన మాట నిలబెట్టటానికి నేను నా రాజ్యాధికారాన్ని ఎందుకు వదులుకోవాలి? అయినా నోటి మాట

తప్ప లిఖితపూర్వక సాక్ష్యాధారాలున్నాయా?” అని అడుగుతారు. ఇంకా పేచీ పెడితే సుప్రీం కోర్టుకి వెళతానని బెదిరిస్తారు. అలాగే, ధర్మమూర్తి అయిన లక్ష్మణుడు సీతారాముల వెంట అరణ్యానికి వెళతానంటే సంతోషంగా అంగీకరించి పంపింది ఊర్మిళ. అదే ఈనాడు తమ్ముడు అన్నగారితో అడవులకు వెళతానంటే, “అడవుల కెళ్ళవలసిన శిక్ష మీ అన్నగారికైతే, నన్ను ఒంటరిగా వదిలేసి, రాజ్యాధికారాలు త్యజించి మీరుకూడా అడవులకు వెళ్ళడమెందుకు?!” అని అతని భార్య నిలదీసి అడుగుతుంది.

- బాబా

(ధారావాహికం - 36వ భాగం)

సనాతన సారథి, జూన్ 2014

బాబా ప్రబోధము సర్వమత ధర్మసారము. పురాణ గాథలతో, నిత్యజీవితంలోని సంఘటనల ఉదాహరణలతో, పిట్టకథలతో, ఛలోక్తులతో, పాటలతో, పద్యాలతో, చివరగా భజనలతో కూడుకున్న బాబా ఉపన్యాసాలను విద్యార్థులు, భక్తులు, అతిథులైన ప్రముఖులు మంత్రముగ్ధులవలె విని తన్మయత్వం చెందటం గమనించేడు. బాబా ప్రసంగాన్ని ఇంగ్లీషులోకి తర్జుమా చేసే డా॥ భగవంతం అంతర్జాతీయ స్థాయి విజ్ఞాన శాస్త్రజ్ఞుడు. మేధావి వర్గమునకు చెందిన ప్రొఫెసర్ గోకాక్తోనూ, భగవంతంతోనూ శామ్మూల్ పరిచయం చేసుకుని, బాబావారి దివ్యత్వమునకు నిదర్శనములైన అనేక విషయాలు తెలుసుకున్నాడు. బెంగళూరులో మూడు వారాలున్నా బాబాని కలిసే అవకాశం లభించలేదు. భారతీయులు సరే సరి, పాశ్చాత్యులు కూడా అక్కడకానీ, పుట్టపర్తిలోకానీ వాళ్ళకు అలవాటయిన కనీస వసతి సదుపాయాలు లేకపోయినా స్వామి సందర్శనంకోసం, వీలైతే ఇంటర్వ్యూకోసం నెలల తరబడి వేచి ఉండటం గమనించేడు.

బాబా ఎవరిని ఎప్పుడు ఎందుకు ఎలా సెలెక్ట్ చేసి వ్యక్తులకు ఇంటర్వ్యూ లిస్తారో ఆయనకే తెలుసునని అందరూ చెప్పుకోగా విన్నాడు. ఒక సాయంత్రం బాబా చేసిన ‘మిరకిల్’ని చూసే అదృష్టం శామ్మూల్ కి కలిగింది. ఆ సమావేశంలో సభావేదికకు, బాబాకు ఎనిమిదడుగుల దూరంలో ముందు వరుస కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. ఒక అతిథి ప్రొఫెసర్ కి వీడ్కోలు ఇచ్చే సందర్భంలో, బాబా లేచి నిలబడి చెయ్యి గాలిలో గుండ్రంగా తిప్పి ఒక బంగారు గొలుసు సృష్టించటం ప్రత్యక్షంగా చూశాడు. కరతాళాల మధ్య దాన్ని ప్రక్క కుర్చీలో ఉన్న ఆ ప్రొఫెసర్ మెడలో బాబా వేసేరు. వెంటనే ఆయన లేచి వంగి బాబా పాదాలు కళ్ళకద్దుకున్నాడు. బాబా శూన్యం నుండి శక్తిని గ్రహించి పదార్థంగా సృష్టించగల శక్తిసమన్వితులని శామ్మూల్ గ్రహించేడు. బాబా దివ్య ఆకర్షణ శక్తిలో అతనికి విశ్వాసం కలిగినా బాబాను కలిసే అవకాశం మాత్రం లభించలేదు. అమెరికా తిరిగి వెళ్ళిపోయేడు.

అమెరికా తిరిగొచ్చినా అతని గుండెల్లో నెల్లాళ్ళ బాబా జ్ఞాపకాలు, బాబాను కలవలేదన్న నిరుత్సాహం, ఎక్కడో అడుగునపడి ఉండి ఇప్పుడు చిగురించిన ఆధ్యాత్మికజిజ్ఞాస

తొణికిసలాడసాగేయి. బాబానుగురించి తను ఎంద రెందరికో చెప్పిన విషయాల ప్రభావంవల్ల అతని ప్రాక్టీసు దెబ్బతింది. విద్యార్థులకుకూడా అతని యెడల విశ్వాసం సన్నగిల్లింది. కానీ, అతనిలో వ్యక్తిగతంగా పరిణతి చెందేనన్న సంతృప్తి, తిరిగి ఇండియా వెళ్ళి బాబాతో సన్నిహితత్వం సాధించాలన్న పట్టుదల ప్రబలమైనాయి.

“1972 అక్టోబరులో మళ్ళీ ఇండ్రాదేవి బాబాను దర్శించడానికి ఇండియా వెడుతుందని తెలిసి ఆమె వెంట వెళ్ళటానికి మేమొక నలభై మంది గుంపు సిద్ధమయ్యేము. అందులో నా భార్య షరాన్, మా తమ్ముడు, వాడి భార్య, మరో బంధువు జెర్రీ ఉన్నారు. వీళ్ళు కాక లైలా అనే స్నేహితురాలుకూడా వస్తానంది. ఆమెకు ఏడాది క్రితం బ్రెస్ట్ ఆపరేషన్ ‘బయాప్సి’ చేసినప్పుడు నేను కాలిఫోర్నియా యూనివర్సిటీ హాస్పిటల్ కు వెళ్ళి ఆమెను చూశాను. ఆమె స్నేహితురాలు ఒక దైవప్రార్థన గీతం నేర్పిందనీ, ఆ పాటే ఆ రోజుల్లా పాడుకుంటూ ఉందనీ, మర్నాడు కేన్సర్ లేదని బయాప్సీ రిపోర్టు వచ్చిందనీ చెప్పింది. ఆ పాట ఏమిటని అడిగితే, ఆమె సహజమైన తన చక్కని కంఠంతో పాడి వినిపించింది. ఆమె బాబాను గురించి మర్నెట్ రాసిన పుస్తకం చదివింది. “బాబా! ఎలాగైనా నిన్ను దర్శించాలని ఉంది. నా భర్త వ్యాపారం కుంటుపడింది. అతని వ్యాపారం బాగుపడితే అతను నాకు సంతోషంగా ఇండియా వెళ్ళిరావటానికి డబ్బు సమకూరుస్తాడు. నీదే భారం” అని ప్రార్థించటం మొదలుపెట్టింది.

అంతే! ఆ ఆరు నెలల్లో కలలోకూడా ఊహించనంతగా లైలా భర్త హోమర్ సంపాదన అభివృద్ధి అయిందట. ‘అందుకే నేనూ మీతో రాగలుగుతున్నాను. నాకు బాబా దర్శనమయితే ఒక స్ఫటిక జపమాల ప్రసాదించమని అడుగుతాను’ అంది. ఆమె మాటలను సందేహించవలసిన అవసరం నాకు కనిపించలేదు” అంటాడు డాక్టర్ శామ్మూల్ తన జ్ఞాపకాలు రాసిన ‘సాయిబాబా, ది హోలీ మేన్ అండ్ సైకియాట్రీస్ట్’ అనే పుస్తకంలో.

శామ్మూల్ గుంపు బొంబాయిలో దిగి రెండు రోజుల్లో పుట్టపర్తి చేరేరు. అందులో చాలామంది సుకుమారు లున్నారు. వాళ్ళకి వసతి, స్నానం, భోజనం సదుపాయాలు

సంతృప్తికరంగా లేవనిపించింది. అయినా అక్కడ నెలల తరబడి ఉంటున్న పాశ్చాత్యుల్ని చూసి ఆశ్చర్యపోయేరు. రెండు రోజుల తరువాత వాటినిగురించి ఆలోచించటం మానేసి నిత్యం దర్శనం, భజనలు, బాబాతో ఎప్పుడు ఇంటర్వ్యూ ఉంటుందో అన్న ఆలోచనలో ఉన్నారు.

“అప్పటికి దసరా రద్దీ తగ్గింది. మా అదృష్టం కొద్దీ మేము వెళ్ళిన మూడో రోజునే బాబా మా గుంపును ఇంటర్వ్యూ గదిలోకి పిలిచారు. బాబా ముఖంలో ఆ దివ్యతేజస్సు, ఆ సహజ నిరంతర మందహాసం, ఆ ఉత్సాహపూరిత చలాకీతనం చూశాక, ఆ గది ఒక ప్రమోదభరిత మధుర వాతావరణంతో నిండిపోయింది. బాబా లైలాకేసి తిరిగి లైలా కంఠస్వరాన్ని అనుకరిస్తూ, ఏడాది క్రితం కాలిఫోర్నియా హాస్పిటల్లో లైలా పాడిన ప్రార్థన గీతాన్ని పాడుతూ చెయ్యి గిరగిరా తిప్పి ఒక స్పటిక జపమాలను సృష్టించి లైలా చేతుల్లోకి విసిరారు. ఆ సమయంలో ఆమెవైపు సారించిన ప్రేమపూర్వక దృష్టిలో, ‘12000 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్నా నీ ప్రార్థన గీతం విన్నాను, ఏడాదైనా గుర్తించుకున్నాను, నువ్విక్కడకు వచ్చే అవకాశం కల్పించమన్నావు, కల్పించేను. జపమాల

కోరుకున్నావు, ఇచ్చేను’ అన్న భావం స్ఫురించింది. ఆమె చేతులు జోడించి ఆనందాశ్రువులు రాల్చింది.

తర్వాత హస్తచాలనంతో అనేకమందికి విభూతి, ఇంకా అనేక వస్తువులు సృష్టించి వాళ్ళను సంతోషపెట్టేరు. మా గ్రూపులో పాల్ అనే మిత్రుడు కూడా ఉన్నాడు. స్వామి అతనివైపు తిరిగి హస్తచాలనంతో నవరత్నాలు పొదిగిన ఒక ఉంగరాన్ని సృష్టించి ఇచ్చేరు. అతను దాన్ని చూసి నిర్ఘాంతపోయి, వేలుకు పెట్టుకుంటే అది సరిగ్గా సరిపోయింది. ఆనందంగా చేతులు జోడించేడు. తర్వాత చెప్పేడు, ‘సాయిబాబాను చూడ్డానికి వెళుతున్నాను. నిజంగా బాబా వీళ్ళు అనుకుంటున్నట్లు క్రీస్తులాంటి దివ్య పురుషుడే అయితే ఆయన నాకొక నవరత్నాలు పొదిగిన ఉంగరం ఇవ్వాలి’ అని లాసేంజిలిస్లో తన స్నేహితుల్తో అన్నాడట.

బాబా లేచి అందరికీ విభూతి పేకట్లు ఇచ్చి, మిగిలిన వాళ్ళను తర్వాత చూస్తాను అన్నారు. మిగిలినవాళ్ళు నేను, షరాన్, నా తమ్ముడు డొనాల్డ్, అతని భార్య నానీ, మా వెంట వచ్చిన మరో స్త్రీ. ఆమె నిశ్శబ్దంగా ఒక మూల కూర్చుంది. అంతవరకు బాబా ముఖం తిప్పి ఆమెవైపు చూసినట్లనిపించలేదు. బాబాకు ఎలా తెలుసో! సరిగ్గా మా గ్రూపు ఆరుగుర్ని అంతవరకు పలకరించకుండా మరోసారి పిలుస్తానని వాయిదా వేశారు.

బాబా మమ్మల్ని మరో రోజున ఇంటర్వ్యూ గదిలోకి పిలిచేరు. తీరుబడిగా ముందొక అరగంట ఆధ్యాత్మిక విషయాలు, నా మనస్సులో ఉన్న సందేహాలకి జవాబులు ఇస్తూ మాట్లాడేరు. ఆ ప్రబోధలపట్ల మా బృందంలో నాకు తప్ప మరెవరికీ ఆసక్తి లేదు. ఆ తర్వాత జెర్రీ తన వేలికున్న చవకబారు, లాసేంజిలిస్లో కొన్న ఉంగరం తీసి బాబాకిచ్చి దాన్ని మరో ఉంగరంగా మార్చి ఇమ్మన్నాడు. అలా చెయ్యటం కుదరదన్నట్లుగా బాబా అడ్డంగా తల ఊపి, జెర్రీ చిన్నబుచ్చుకోవటం చూసి, ఆ ఉంగరాన్ని తీసుకుని దానిపై నోటితో ఊది మరో చక్కని ఉంగరంగా మార్చి ఇచ్చేరు. అది జెర్రీ వేలికి సరిగ్గా సరిపోయింది. మా తమ్ముడు డొనాల్డ్ ను ముందుకొచ్చి తన కుడిపక్కన కూర్చొమ్మన్నారు, బాబా.

అందరం ఆ ఆనందస్వరూపుడైన బాబా ప్రేమప్రసార కిరణాలతో పులకితులమై చుట్టూ చేరి దగ్గరగా కూర్చున్నాము. చూస్తుండగా మా కళ్ళముందు చెయ్యి గిరగిరా తిప్పి నాలుగంగుళాల ఎత్తున్న కలకండను సృష్టించి, దాన్ని ఆరు ముక్కలుగా చేసి, అక్కడున్న మా ఆరుగురికీ పంచిపెట్టి, చేతిరుమాలుతో చేయిని తుడుచుకున్నారు. మా తమ్ముడు డొనాల్డ్ వైపు చూసి మళ్ళీ గిరగిరా చెయ్యి తిప్పి, మధ్య బాబా చిత్రం ఉండి, రెండువైపులా తొండాలు ఎత్తిపట్టిన ఏనుగులున్న ఉంగరాన్ని సృష్టించి డొనాల్డ్ వేలుకి తొడిగేరు. దాన్ని చూసి డొనాల్డ్ సంతోషంగా ముద్దుపెట్టుకున్నాడు.

‘మంచి పేరుప్రతిష్ఠలు తెచ్చుకుంటాడు డాక్టర్ గా. నా ఆశీస్సులు ఎప్పుడూ ఉంటాయి’ అని బాబా వాడి భార్య నాన్నీవైపు చూసి, ‘మీకొక కొడుకున్నాడు కదా! ఒక సంవత్సరం తరువాత ఈసారి నువ్వు కోరుకుంటున్నట్లు చక్కని కూతురు పుడుతుంది’ అని ఆమె శిరస్సుపై చెయ్యి పెట్టి ఆశీర్వదించేరు. బాబా అన్నట్లు సరిగ్గా సంవత్సరం అయ్యేటప్పటికి కూతురు ‘డెబోరా’ పుట్టింది.

నా భార్యవైపు తిరిగి మా నలుగురు పిల్లల రూపు రేఖలు, గుణగణాలు, అభిరుచులు చూసినట్లుగా వర్ణించి, వాళ్ళందరికీ మంచి భవిష్యత్తు ఉంటుందని చెప్పి, హస్త చాలనంతో ఒక గోల్డ్ మెడాలియన్ సృష్టించి ఆమె చేతిలో పెట్టి ఆశీర్వదించేరు. ఆమె ఆనందానికి పట్టపగ్గాలు లేవు.

మాకూడా వచ్చి నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్న ఆమె అనుభవం చాలా విచిత్రమైనది. అమెరికాలో ప్రమాదకరమైన వ్యాధుల చికిత్స చేసే హాస్పిటల్లో చికిత్స అయిపోయినతర్వాత తిరిగి ఆరోగ్యంగా కోలుకొనేటట్లు సేవలు చేసే ‘కన్వలెసెంట్’ హాస్పిటల్లు ఉంటాయి. ఆ హాస్పిటల్లో తన తల్లిని కుటుంబ సభ్యులు చేర్చేరు. ఈమెకు తల్లి అంటే అమితమైన ప్రేమ. ఆమె మిగిలిన కుటుంబ సభ్యుల చర్యను ధిక్కరించి తన తల్లిని తన ఇంట్లో పెట్టుకుని సేవ చెయ్యడానికి నిర్ణయించుకొని తీసుకువచ్చింది. ఏకాకి అయిన తన శక్తికి మించిన పని అది. అయినా ఆమె ప్రేమబంధం అటువంటిది. ఆమె తరచు ఎల్వీ కోవన్ నిర్వహిస్తున్న భజన సెంటర్ కి వెదుతూ బాబా యెడల భక్తి పెంచుకుంది.

ఎల్వీ ఒకనాడు బాబా ధరించే రోబ్ ను (ఆమెకు బాబా ఇచ్చినది) స్పృశించమని ఆమెకు చూపగా ఆమె ఆ రోబ్ ను తాకగానే విద్యుత్ శక్తివలె అనుభూతి కలిగింది. అప్పుట్నుంచీ ఆమెలో శక్తి ఉత్సాహమూ ద్విగుణీకృత మయ్యాయి. ఆమె తన తల్లి పడుకున్న గదిలో ప్రవేశించగానే తనతోబాటు తల్లికి సేవ చెయ్యడంలో ఎవరో అదృశ్యంగా ఉండి సకల సదుపాయాలు సమకూరుస్తూ అన్నివిధాల సహాయం చేస్తున్న అనుభవం పొందేది. అది సాయిబాబా అదృశ్యహస్తమేనని త్రికరణశుద్ధిగా నమ్మింది. ఆనాడు బాబా ఆమెను సమీపించి, ఆమె మాతృసేవను, తన సహాయాన్ని ధ్రువీకరించి, ‘నువ్వు నీ తల్లికి చేసిన సేవ నీ జీవితాంతం ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తును కలిగిస్తుంది’ అని దీవించి, హస్తచాలనంతో విభూతి ఇచ్చేరు.

ఆఖరున నావైపు తిరిగి, ‘శామ్! నీకేమి కావాలి?’ అని అడిగేరు. ఆనందపారవశ్యంతో ఉన్న నేను నోటితో అనకపోయినా, ‘ఈ ఆనందం శాశ్వతం చేయండి’ అనుకున్నాను. బాబా నవ్వుతూ, ‘శామ్, నువ్వసలిక్కడికి ఎందుకొచ్చేవో నాకు తెలుసు. నన్నుగురించి కొంతైనా తెలుసుకోగల్గుతావని ఈ సంఘటనలు, అవకాశాలు కల్పించేను. ధైర్యంతోనూ, చిత్తస్థైర్యంతోనూ వ్యవహరించు. నీ ధనార్జన, కీర్తి ప్రతిష్ఠలగురించి ఆందోళన చెందకు. అవి పెరుగుతాయేకాని తరగవు. నీకు ప్రాపంచికమైన బాధ్యత లున్నాయి. నేను మీవాణ్ని. నా ఆశీస్సులు మీ అందరికీ ఉంటాయి’ అంటూ మా అందరికీ విభూతి పేకట్లు ఇచ్చి వారి పాదాలకు నమస్కరించే అవకాశం కల్పించేరు. బాబాతో ఆనాటి కలయికయే నా జీవితంలో నూతన అధ్యాయానికి ప్రారంభం” అన్నాడు శాండ్వీస్.

డా॥ శాండ్వీస్ మరో సంవత్సరం తరువాత మూడో సారి ఇండియాకు వస్తున్నప్పుడు అతని తమ్ముడు డా॥ డొనాల్డ్, “శామ్! బాబాకి నేను జ్ఞాపకమున్నానో లేదో అడుగు” అన్నాడు. శాండ్వీస్ ప్రశాంతి నిలయంలో దర్శనం లైనులో కూర్చున్నప్పుడు బాబా అతనికిచేసి చూసి నాలుగు అడుగులు ముందుకేసి, గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగి, “మీ డాక్టర్ తమ్ముడెలా ఉన్నాడు?” అని అడిగేరు.

(సశేషం)

శ్రీరామ నవమి

ప్రశాంతి నిలయంలో భక్తులు అనుక్షణం స్మరించే మంత్రరాజం 'సాయిరామ్'. శ్రీరాముని దివ్య చరితాన్ని భగవాన్ తమ రచనలద్వారా, ప్రసంగాలద్వారా భక్తులకు అందించారు. జీవయాత్రలో మార్గదర్శకాలుగా నిలిచే ఎన్నో ధర్మసూక్ష్మాలు శ్రీరాముని చరిత్రలో మనకు గోచరిస్తాయి. వాటిని పునశ్చరణం చేసుకుంటూ, సాయి భక్తులు 2014 ఏప్రిల్ 9వ తేదీన ప్రశాంతి నిలయంలో శ్రీరామ నవమిని విశేషంగా జరుపుకున్నారు.

ఆరోజు సాయం సమయంలో శ్రీ సత్యసాయి విశ్వవిద్యాలయంలో పరిశోధక విద్యార్థి అయిన కె.ఎమ్. గణేశ్ రామతత్వంపై ప్రసంగిస్తూ హనుమంతుని భక్తి ప్రవత్తులను కొనియాడారు. వానరము చంచలత్వానికి పుట్టినిల్లు, పెట్టింది పేరు. అయినా హనుమంతుడు అచంచలమైన భక్తితో శ్రీరాముని చరణాలను ఆశ్రయించి ఉన్నాడు, అన్నారు శ్రీ గణేశ్. బృందావనంలో జరిగిన ఒక సంఘటనను వివరించారు. భగవాన్ బాబా భక్తులతో సంభాషిస్తూ ఉండగా అక్కడున్న చెట్టుకొమ్మలకు వ్రేలాడుతూ కొన్ని కోతులు ఆడుకుంటున్నాయి. వాటి కొరకు భగవాన్ ఒక గుప్పెడు వేరుసెనగ కాయలు తెప్పించారు. కోతులు ఎంతో క్రమశిక్షణతో ఒకదాని తరువాత ఒకటి వరుసగా భగవాన్ వద్దకు వెళ్ళి, వేరుసెనగ కాయలను స్వీకరించి, అంతే క్రమశిక్షణతో వెనక్కి వెళ్ళడం ఒక అద్భుతమైన విషయం అన్నారు, శ్రీ గణేశ్. రామనామాన్ని జపించటంతో మాత్రమే సంతృప్తి చెందకూడదు, రామకార్యంలో కూడా పాల్గొనాలి అన్నారు.

అనంతరం భక్తులు స్వామివారి సందేశాన్ని విన్నారు. స్వామి తమ సందేశంలో వేద సారమే రామాయణము అన్నారు. రామతత్వం ప్రతి ఒక్కరిలోనూ అంతర్లీనంగా ఉన్నది. దీనిని గుర్తించుకొని తదనుగుణంగా వర్తించాలి అన్నారు. ప్రతి వ్యక్తి, ప్రతి జీవీ దైవస్వరూపమే అన్నారు. రామాయణం అందిస్తున్న నీతిని మించిన నీతి ఏదీ లేదు. వాల్మీకి మహర్షి ఈ ప్రపంచంలో పర్వతాలూ నదులూ ఉన్నంతవరకు రామాయణం ఉంటుంది అన్నారు. పర్వతాలు పురుషులకు, నదులు స్త్రీలకు ప్రతీక అన్నారు స్వామి. 'రామా కోదండ రామా' పాటతో స్వామి తమ ప్రసంగాన్ని విరమించారు.

శ్రీరామ నవమి సాయం వేళలో శ్రీ సత్యసాయి మీర్పూరి సంగీత కళాశాల అధ్యాపకులు కర్ణాటక, హిందుస్తానీ బాణీలలో సంకీర్తన చేశారు. కర్ణాటక బాణీలో పాడిన "శ్రీరాఘవం దశరథాత్మజం...", హిందుస్తానీ బాణీలో పాడిన 'రఘుపతి రాఘవ రాజా రామ్' భక్తులను అలరించాయి.

తమిళ సంవత్సరాది

ఏప్రిల్ 14వ తేదీన 'జయ' నామ సంవత్సరాదిని పురస్కరించుకొని తమిళనాడు బాలవికాస్ బాలలు, సాయి యువత సభ్యులు సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను సమర్పించారు. అంతకుముందు శ్రీ సత్యసాయి విశ్వవిద్యాలయ పూర్వ విద్యార్థి శ్రీ బాలరామచంద్రన్ మాట్లాడుతూ, భగవాన్ బాబావారికి వారి భక్తులతో ఉన్న విడదీయరాని దివ్యానుబంధాన్ని వివరించారు. భగవాన్ ఒక్క దేహానికి పరిమితులు కారనీ, వారు మన మధ్యనే ఉన్నారన్న యథార్థాన్ని విజ్ఞతతో మనం గ్రహించాలి, అన్నారు.

వీరి ప్రసంగానంతరం తమిళనాడు బాలవికాస్ బాలలు నర్తించారు. సాయి యువత సభ్యులు సమర్పించిన 'సాయి వరల్డ్ విజన్' నాటిక శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థలు భగవాన్ బాబావారి మార్గదర్శకత్వములో మానవాళి సముద్ధరణకై చేపట్టిన అనేక సేవాకార్యక్రమాల వివరాలను తెలియజేసింది. ఈ నాటికలో వెంకట్ ఒక పాత్రకేయుడు. సమాజంలో నేడు ప్రజ్వరిల్లుతున్న విధ్వంసకరమైన

సంఘటనలగురించి, భావాలనుగురించి వృత్తిపరంగా ప్రసారం చేయవలసిన ఆవశ్యకతవలన తీవ్రమైన ఒత్తిడికి గురి అవుతాడు. నేటి సమాజంలో శాంతి సౌభ్రాతృత్వాలకు చోటులేదే అని కలత చెందుతాడు. ఒకమారు ఒక బాంబు పేలుడు ఘటనను పరిశోధించే సమయంలో సాయి యువత సభ్యులను కలుసుకుంటాడు. సాయి సంస్థలు చేపట్టిన అసమానమైన, నిస్వార్థమైన సేవాకార్యక్రమాల గురించి తెలుసుకొని సంభ్రమానికి గురి అవుతాడు. తాను గ్రహించిన సత్యాన్ని ఒక ప్రత్యేకమైన అంశంగా తాను పని చేస్తున్న ప్రసార మాధ్యమంద్వారా సమాజంలోని ప్రతి ఒక్కరి దృష్టికి తీసుకురావాలని ప్రయత్నం చేస్తాడు. ఐతే, అతని పైఅధికారి అభ్యంతరం చెప్పటంతో వెంకట్ తన ఉద్యోగానికి రాజీనామా ఇచ్చి, స్వతంత్రముగా 'పిల్లర్స్ ఆఫ్ సొసైటల్ ఛేంజ్' అనే డాక్యుమెంటరీని రూపొందించి విడుదల చేస్తాడు. సాయి సంస్థలు విద్య, సేవ, ఆధ్యాత్మిక రంగాలలో చేస్తున్న విశేషమైన కృషిని, తద్వారా వ్యష్టి స్థాయిలో, సమష్టి స్థాయిలో తీసుకువస్తున్న విప్లవాత్మకమైన మార్పును ప్రజలు, అధికారులు, ప్రసార మాధ్యమాలను నిర్వహించేవారుకూడా గ్రహించేటట్లు చేస్తాడు.

“ఐశు”

కేరళ నూతన సంవత్సరాన్ని పురస్కరించుకొని ఏప్రిల్ 15వ తేదీన శ్రీకృష్ణ నంబూద్రి బృందం కర్ణాటక గాత్ర సంగీత కచేరీని నిర్వహించింది. 'బ్రహ్మ కడిగిన పాదము' పాటకు భక్తులనుండి విశేషమైన స్పందన లభించింది. ఈ కార్యక్రమానంతరం కేరళ భక్తులు సంప్రదాయ నృత్యాన్ని ప్రదర్శించారు. తదుపరి భగవాన్ బాబావారి దివ్యోపన్యాసాన్ని ప్రసారం చేశారు. ఈ సందేశంలో స్వామి కాలాన్ని, కర్మను సద్వినియోగం చేసుకొమ్మని ఉద్బోధించారు. జగత్తంతయుకూడా బ్రహ్మమయ మైనప్పుడు మానవుని కర్మకూడా ధర్మబద్ధం కావాలి, అన్నారు. బాహ్యమునందు, అంతరంగమునందుకూడా ఆనందాన్ని అనుభవించేటట్లు చేయటమే కర్మల లక్ష్యం అన్నారు. కర్మలచేతనే మానవ జీవితాన్ని ధన్యం చేసుకోవాలన్నారు.

సాయి భగవానుని ఆరాధనోత్సవాలు

మూడు సంవత్సరాల క్రిందట 2011 ఏప్రిల్ 24వ తేదీన భగవాన్ తమ అవతారాన్ని చాలించారు. ప్రతి సంవత్సరమూ ప్రశాంతినిలయంలో వారి మహాభినిష్క్రమణ స్మృతి చిహ్నంగా భక్తులు ఆరాధనోత్సవాలను నిర్వహిస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం ఏప్రిల్ 23వ తేదీన సాయం వేళలో శ్రీ ఎ.ఎస్. రామ్ వినూత్నమైన వాయిద్యం, 'కిటార్' పై భక్తి గీతాలను వినిపించారు. కీబోర్డు, గిటార్ల మేళవింపుతో 'కిటార్'ను రూపొందించారు ఈ సంగీత విభావరికి వీరు 'పల్స్' అని పేరు పెట్టారు. సమకాలీన సంగీత ఒరవడికి ఈ ఫ్యూజన్ మ్యూజిక్ ఒక మచ్చుతునక. శ్రీరామ్ తమిళంలో పాడిన ఒక పాటలో 'స్వామి సర్వాంతర్యామి, మనతోనే ఉన్నారు' అని నిర్ద్వంద్వంగా తెలియజేశారు. ఈ విభావరి మృదంగం, తబలాలు జుగల్బందీతో ముగిసింది. శ్రీ ఎ.ఎస్. రామ్ పది సంవత్సరాల ప్రాయంలోనే సంగీతాన్ని అభ్యసించటం ప్రారంభించి కర్ణాటక, హిందుస్తానీ, పాశ్చాత్య బాణీలలో నిష్ణాతులయ్యారు. వీరు ప్రపంచమంతటా విస్తృతంగా పర్యటించి 1500లకు పైగా కచేరీలను నిర్వహించారు.

ఏప్రిల్ 24వ తేదీన ఉదయం గం 8.20 లకు వేద ప్రవచనంతో సాయికుల్యంత హాలులో ఆరాధనోత్సవం ప్రారంభమైంది. వేద ప్రవచనానంతరం శ్రీ సాయి ప్రకాశ్ భగవాన్ బాబావారిని నాదబ్రహ్మగా కీర్తిస్తూ వారి దివ్యత్వానికి అద్దంపట్టే కొన్ని అద్భుత సంఘటనలను ప్రస్తావించారు. ఆనాటి ఉదయం గానం చేయబోయే జంట కృతులైన 'ప్రణమామీ సాయీశం', 'సదా భావయామి సత్యసాయీ'లను సభాసదులకు వివరించారు. ఈ కృతులను సత్యసాయి మీర్పూరి సంగీత కళాశాల అధ్యాపకురాలు వసంతలక్ష్మి రచించగా, సంగీత విద్వాంసులూ, ప్రముఖ కవి సుబ్రహ్మణ్య భారతి మునిమనుమడు రాజ్ కుమార్ భారతి బాణీ కట్టారు.

ఈ కార్యక్రమానంతరం శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థల అఖిల భారత అధ్యక్షులు శ్రీ వి. శ్రీనివాసన్ శ్రీ ఎస్. గురుమూర్తిని సభికులకు పరిచయం చేశారు. వీరు ఆర్థిక నిపుణులు, జాతీయవాది, ప్రముఖ పాత్రికేయులు కూడా.

భారతీయ సత్సంప్రదాయాలపట్ల ప్రజలలో అవగాహన కల్పించడానికై స్థాపించిన స్వదేశీ జాగరణ్ మంచ్ కు వీరు కో-కన్వీనర్. వీరు తమ ప్రసంగంలో సమకాలీన సామాజిక వ్యవస్థ దృష్ట్యా భగవాన్ బాబావారి సందేశముల యొక్క ప్రాముఖ్యతను వివరించారు. భగవాన్ బాబావారి అవతరణము భారతావనికి ఒక విశిష్టతను చేకూర్చింది, అన్నారు. ప్రపంచ మానవాళి సంక్షేమానికై వారు ప్రారంభించి అమలుచేసిన బృహత్తర ప్రణాళికలు మానవాతీతమైనవి అన్నారు. భారతీయులపై పాశ్చాత్య నాగరికతా దుష్ప్రభావాన్ని ఖండించారు. భవిష్యత్తులో భారతదేశం ప్రపంచ దేశాలకు మార్గదర్శకత్వం వహిస్తుందని, ఈ విషయాన్ని స్వామి వివేకానంద చాలా కాలం క్రిందట చెప్పారని, భగవాన్ బాబా కూడా ఈవిషయాన్ని ధ్రువపరిచారని అన్నారు. భారతదేశం యొక్క జెన్నత్వాన్ని, ప్రపంచానికి నాయకత్వం వహించగల సామర్థ్యాన్ని ప్రపంచ దేశాలు గుర్తించవలసిన సమయం ఆసన్నమైనదని అన్నారు.

వీరి ప్రసంగానంతరం సాయి సంస్థల దేశీయ అధ్యక్షులు శ్రీ వి. శ్రీనివాసన్ అనంతపురం జిల్లాలో శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్టు చేపట్టిన త్రాగునీటి పథకాన్ని వివరిస్తూ, మరో 50 గ్రామాలకు ఈ పథకాన్ని విస్తరిస్తున్నా

మన్నారు. తదుపరి భగవాన్ బాబావారి దివ్యసందేశాన్ని ప్రసారం చేశారు. ప్రతి వ్యక్తి దేహభ్రాంతిని వీడి దివ్యత్వాన్ని ఆవిష్కరించుకోవాలని భగవాన్ ఉద్ఘోషించారు. 'నేను దేవుణ్ణి, నేను దేవుణ్ణి' అన్న భావాన్ని దృఢతరం చేసుకోవాలి అన్నారు.

ఆ తరువాత పుట్టపర్తినుండి, పరిసర గ్రామాలనుండి వచ్చిన వేలాదిమందికి హిల్ హ్యూ స్టేడియంలో మహా నారాయణ సేవ నిర్వహించబడింది. స్త్రీలకు చీరలు, పురుషులకు పంచెలు వితరణ చేయటం జరిగింది. ప్రశాంతి నిలయంలో నార్త్ బ్లాక్స్ వెనుక ఏర్పాటుచేసిన పందిరిలో భక్తులు స్వామి ప్రసాదం స్వీకరించారు.

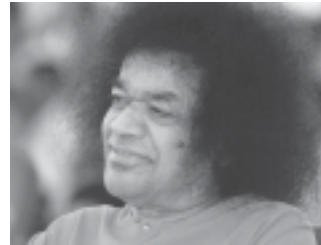
ఆరోజు సాయంకాలం పండిట్ దేబాశీష్ భట్టాచార్య లాప్ స్టేడ్ గిటార్ పై తాము స్వయంగా రచించిన గీతాలను వినిపించారు. ఈ సంగీత కార్యక్రమానికి వీరు 'యాదీన్' అని పేరు పెట్టారు. 'దివ్యాత్మయొక్క స్మృతులు' అని వీరు ఈ గీతాలను వర్ణించారు. లాప్ స్టేడ్ గిటార్ సాధారణంగా ప్రాచుర్యంలో ఉన్న పాశ్చాత్య గిటార్ వాయిద్య పరికరానికి విలక్షణమైన రూపకల్పన. వీరు తమ సంకీర్తనను గణేశ ప్రార్థనతో ప్రారంభించి, మధ్య మధ్య వ్యాఖ్యానాలతో గీతాల కూర్పును సభికులకు వివరించారు.

- బివి చతుర్వేది

మానవుడు ఆనందమయుడు

ఆనందం మానవుని సహజ స్వభావం. ఎవరైనా విచారంగా ఉంటే ఎందుకు విచారంగా ఉన్నావని పరామర్శిస్తారు. సంతోషంగా ఉంటే, ఎందుకు సంతోషంగా ఉన్నావని అడగరు. ఆనందం సహజంగా ఉన్నది, దుఃఖం తెచ్చిపెట్టుకున్నది. దుఃఖానికి కారణం 'నాది, నావాళ్ళు' అనే మమకారం (ఎటాచ్మెంటు); 'అది కావాలి, ఇది కావాలి' అనే ప్రాపంచిక కోరికలు. మన కష్ట సుఖాలను పంచుకునే ఏకైక బంధువు ఆ జగద్బాంధవుడే! మనం కోరుకోవలసినది కల్పవృక్ష సదృశమైన భగవదనుగ్రహాన్నే! ఈ ప్రాపంచిక భోగ భాగ్యాలను, బంధువులను మన జీవన యానంలో చివరకు విడిచిపెట్టక తప్పదు. అవి దుఃఖపూరితం. జీవితాంతర యానంలో కూడా వెంట వచ్చేది ఆనందదాయకమైన భగవదనుగ్రహ సంపద.

- బాబా

విదేశాల్లో సాయిసంస్థల కార్యకలాపాలు

మెక్సికో:

సాలాయిస్ పోటోసి, మెక్సికోలో 2014 ఫిబ్రవరి 7వ తేదీనుండి ఫిబ్రవరి 9వ తేదీవరకు లాటిన్ అమెరికన్ సత్యసాయి సంస్థల సమ్మేళనం జరిగింది. 23 లాటిన్

సమ్మేళనమునకు హాజరైన ప్రతినిధులు

అమెరికన్ దేశాలనుండి విచ్చేసిన 125 మంది సాయి భక్తులు, మెక్సికోకు చెందిన 120 మంది భక్తులతో కలిసి ఈ సమ్మేళనంలో పాల్గొన్నారు. ప్రశాంతి కౌన్సిల్ చైర్మన్ డా॥ నరేంద్రనాథ్ రెడ్డి, శ్రీ సత్యసాయి వరల్డ్ ఫౌండేషన్ చైర్మన్ గారీ బెల్ట్ జ్యోతిప్రజ్వలనతో సమ్మేళనాన్ని ప్రారంభించారు. ఇందులో భాగంగా 'సాయి లీడర్షిప్' అనే అంశంపై ఒక వర్క్‌షాప్‌ను, లాటిన్ అమెరికన్ సాయి సంస్థల కార్యకలాపాలపై ఒక చిత్ర ప్రదర్శనను ఏర్పాటు చేశారు.

ఫిలిప్పీన్స్:

2013 నవంబరు 8వ తేదీన సంభవించిన 'హై యన్' తుపాను బాధితుల సంఖ్య పదిహేను మిలియన్లకు పైగానే ఉంటుందని అంచనా వేయబడింది. ఈ తుపాను తాకిడికి సమర్ పట్టణంలో ఒక సాయి భక్తుని ఇంటి పైకప్పు ఎగిరిపోయి గోడలు ధ్వంసమైనా భగవాన్ చిత్రపటమున్న

పూజాపీఠం మాత్రం చెక్కు చెదరకుండా నిలిచి ఉండటం విశేషం.

ఫిలిప్పీన్స్ సత్యసాయి సేవాసంస్థ సత్వరమే రక్షణ, సహాయ చర్యలు చేపట్టింది. నవంబరు 16వ తేదీన సత్యసాయి వలంటీర్లు ఇరవై అడుగుల కంటైనర్‌లో ఆహార పదార్థాలను, నిత్యావసర వస్తువులను నింపి పడవమీద బిలిరన్ దీవికి తరలించారు. వాటిని స్థానిక నాయకుని సతీమణి చేతులమీదుగా తుపాను బాధితులకు పంపిణీ చేయటం జరిగింది. బాధితులకు దీర్ఘకాల ప్రాతిపదికన ఆహారము, నీరు పంపిణీ చేయటంతోపాటు ఉచిత వైద్య శిబిరాలు నిర్వహించటానికి అంతర్జాతీయ సత్యసాయి సంస్థ ప్రణాళిక రూపొందించింది. 2014 జనవరి మొదటి

తుపాను బాధితులకు వైద్య సేవలు

వారంలో సత్యసాయి డాక్టర్లు, వలంటీర్లు టక్లొబన్, ఆర్మక్, బిలిరన్‌లలో తుపాను తాకిడికి తీవ్రంగా దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలను పర్యటించి, స్థానిక అధికారులను సంప్రదించి బాధితుల అవసరాలను గుర్తించారు. 2014 ఫిబ్రవరిలో ఫిలిప్పీన్స్ తదితర దేశాలకు చెందిన సత్యసాయి మెడికల్ వలంటీర్లు ఆర్మక్ పట్టణంలోనూ, బిలిరన్ దీవిలోనూ పలు వైద్య శిబిరాలను నిర్వహించి 400

కిలోలకు పైగా మందులను పంపిణీ చేశారు. పాలపొడి, ఫుడ్ సప్లిమెంట్స్ కూడా పంపిణీ చేశారు.

ఓమాన్:

2011వ సం॥ నుండి 'సర్వ్ అండ్ ఇన్స్పైర్' (Serve And Inspire - SAI) బృందం ఓమాన్‌లోని వివిధ పాఠశాలల్లో మానవతా విలువలలో విద్యాబోధనపై 36 వర్క్‌షాప్‌లు నిర్వహించింది. విద్యామంత్రిత్వశాఖ ఆమోదాన్ని పొందిన ఈ వర్క్‌షాప్‌లకు 2011 సెప్టెంబరులో ఓమాన్ విద్యాశాఖ మంత్రి డా॥ మదీహా ఆల్ శైబనియా ప్రారంభోత్సవం జరిపారు. 2013 డిసెంబరు 7 నుండి 2014 జనవరి 3వ తేదీలోపు పదిమంది సత్యసాయి వలంటీర్లు నిజ్వా, సలాల, సూర్ నగరాలలోని పాఠశాలల్లో నాల్గు వర్క్‌షాప్‌లను నిర్వహించారు. వీటిలో

మానవతా విలువలలో విద్యాబోధనపై వర్క్‌షాప్

మొత్తం 185 మంది టీచర్లు పాల్గొన్నారు. 'ది టైమ్స్ ఆఫ్ ఓమాన్' పత్రిక ఈ వర్క్‌షాప్‌లపై ఒక ప్రత్యేక నివేదికను ప్రచురించింది.

గ్రీస్:

2014 ఫిబ్రవరి 1వ తేదీన ఏథెన్స్‌కు చెందిన 15మంది సత్యసాయి వలంటీర్లు పెరామాలోని పేద కుటుంబాలకు 35 బ్యాగుల ఆహార పదార్థాలను, మందులను పంపిణీ చేశారు. ఆరు నిరుపేద కుటుంబాలకు వంటచెతికును కూడా పంపిణీ చేశారు. అదే వారాంతంలో సాయి భక్తుడైన ఒక పిల్లల వైద్య నిపుణుడు 15

ఏథెన్స్ సాయి సెంటర్‌లో మహాశివరాత్రి ఉత్సవం

కుటుంబాలకు చెందిన 22 మంది పిల్లలకు వైద్య పరీక్షలు నిర్వహించి మందులు అందజేశారు.

ఫిబ్రవరి 28వ తేదీన ఏథెన్స్‌లోని సత్యసాయి సెంటర్‌లో జరిగిన మహాశివరాత్రి ఉత్సవంలో 55 మంది సాయి భక్తులు పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భంగా ఏథెన్స్ సాయి యువత సభ్యులు నిర్వహిస్తున్న పలు ఆధ్యాత్మిక, సేవా కార్యక్రమాలగురించి నివేదికలు సమర్పించారు.

యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్:

2014 ఫిబ్రవరిలో ఈదురు గాలులలో కూడిన భారీ వర్షాల కారణంగా యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్ దక్షిణ భాగంలో పలు ప్రాంతాలు జలమయమైనాయి. అనేకమంది ఇళ్ళు విడిచిపెట్టవలసివచ్చింది. దేశ వ్యాప్తంగా గల సత్యసాయి భక్తులు మానవతా దృక్పథంతో బ్లాంకెట్లు, స్లీపింగ్ బ్యాగ్స్, త్రాగునీరు, బిస్కెట్లు, బ్రష్లు తదితర నిత్యావసర వస్తువులను సేకరించి లండన్, లెస్టర్‌లో గల సత్యసాయి రిలీఫ్ హబ్స్‌ద్వారా బాధితులకు అందజేశారు. తీవ్రంగా దెబ్బతిన్న సమర్‌సెట్, గ్లస్టర్ శ్రీలంకాలో సహాయక సామగ్రిని పంపిణీ చేయటానికి యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్ సత్యసాయి సంస్థ తోడ్పాటు అందించింది. సాయి భక్తుల పిల్లలు కూడా 'కోరికలపై అదుపు' పాటిస్తూ, చాక్లెట్స్ బిస్కెట్స్ కొనుక్కోవటానికి తల్లిదండ్రులు ఇచ్చిన డబ్బును పొదుపు చేసి వరద బాధితుల సహాయ కార్యక్రమాలకు అందజేశారు.

- సత్యసాయి ఇంటర్నేషనల్ ఆర్గనైజేషన్

మణిబెన్

సర్దార్ వల్లభాయ్ పటేల్‌కి నిరాడంబర స్వభావము గల కుమార్తె ఉండేది. ఆమె పేరు మణిబెన్. ఆమె తన యింటి పనులను తానే చేసుకొనేది. పనివారిని పెట్టుకో లేదు. ఒకరోజు మహావీర్ త్యాగి (మినిష్టరు) పటేల్ ఇంటికి వచ్చాడు. ఆ సమయంలో మణిబెన్ పాత పంచెలను అతికించి కుట్టిన ఒక చీరను ధరించి ఉంది. పటేల్ కూడా అక్కడే ఉన్నారు. సుశీలా నాయర్ కూడా ఉంది. మహావీర్ త్యాగి మణిబెన్‌తో, “అమ్మాయీ! నీ తండ్రి డిప్యూటీ ప్రైమ్ మినిష్టరు. అతని కుమార్తె అయిన నీవు ఈవిధంగా అతికి కుట్టిన చీరను ధరించవచ్చా?” అని అన్నాడు. మణిబెన్‌కు

కొంచెం కోపం వచ్చింది. “త్యాగిగారు! కష్టపడి నా కర్తవ్య కర్మలు చేస్తూ ఉన్నదానితో సరిపెట్టుకొని ఒకరిపై ఆధారపడకుండా జీవిస్తున్న నాకు ఈవిధమైన బట్టలు ధరించడం అవమానంగా లేదు. ఈనాడు లోకంలో నీతి నిజాయతీలు లేకుండా డబ్బు సంపాదిస్తున్నవారికి లేని అవమానం, తల్లిదండ్రులు కష్టపడి ఆర్జించిన ధనమును విలాసములకు వినియోగిస్తూ, వారి ఆస్తినింతా హరించుకుపోయేలా చేసేవారికి లేని అవమానం నాకెందుకు!” అని సమాధానం చెప్పి అక్కడినుండి వెళ్లి పోయింది. అక్కడే కూర్చుని ఉన్న సుశీలా నాయర్

“త్యాగిగారు! మణిబెన్ విషయం మీకు తెలియదు. ఆమె తెల్లవారి లేచినది మొదలు సాయంకాలం వరకు క్షణమైనా వృథా చేయక పనిచేస్తుంది. ఇంటిని శుభ్రం చేస్తుంది. పాత్రలను తోముతుంది. తండ్రి బట్టలను తనవారి బట్టలను తానే ఉతుకుతుంది. సమయం చిక్కినప్పుడు రాట్నంతో నూలు వదుకుతుంది. వడికినదానితో తండ్రి చొక్కాలు, పంచెలు తయారు చేయిస్తుంది. అటువంటివే పేదలకు కూడా పంచిపెడుతుంది. తండ్రి డిప్యూటీ ప్రైమ్ మినిష్టర్ అయినప్పటికీ ఈవిధంగా నిత్యజీవితం గడపటం ఆమెకు

అగౌరవం కాదు. గర్వకారణమే అవుతుంది. నేటి యువతీ యువకులకు చక్కని ఆదర్శాన్ని అందించిన ధన్యజీవి ఆమె” అన్నది.

- బాబా

చిత్రరచన: భావరాజు వెంకట సత్యమూర్తి

Date of Publication 23rd June

బుద్ధపూర్ణిమ కార్యక్రమం

మాత్యశ్రీ ఈశ్వరమ్మ సంస్కరణ

బాలల సాంస్కృతిక ప్రదర్శన

ఆత్మయే నీ స్వస్థానం

ఉపదేశం ఇవ్వమని ఈనాడు ఏ గురువునో ఆశ్రయిస్తాం. ఏదో ఒక మంత్రాన్నో నామాన్నో స్మరిస్తుంటే మనకి దివ్యత్వం ప్రాప్తిస్తుందని విశ్వసిస్తాం. అసలు ఉపదేశం అంటే ఏమిటి? మనల్ని స్వస్థానమునకు చేర్చేదే ఉపదేశం. ఆత్మయే నీ స్వస్థానం. ఆత్మనుండే నీవుద్భవించేవు. ఆత్మయే నీ గమ్యం. 'ఓం నమశ్శివాయ' అనే పంచాక్షరి మంత్రమో, 'ఓం నమో నారాయణాయ' అనే అష్టాక్షరినో యాంత్రికంగా జపిస్తుంటే చాలు, ముక్తి లభిస్తుందనుకోవటం అవివేకం. వేదం 'స్వ విమర్శో మోక్షః' అంటుంది. అంటే, తన నిజతత్వాన్ని తాను తెలుసుకొని చరించటమే మోక్షం. అష్టైశ్వర్య స్వరూపిణి అయిన ఆత్మయే నీవు, ఈ అశాశ్వతమైన శరీరానివి కావు. ఈ సత్యాన్ని గ్రహించినవాడు నీ హృదయం విశాల భావాలతో ప్రకాశిస్తుంది. కేవలం వేదాంత పరిజ్ఞానంవల్ల మేధస్సును అభివృద్ధి చేసుకున్న నూరుమంది మేధావులకంటే మంచి హృదయం కలిగినవాడు జగత్తునకు ఉపకారం చేసి తరిస్తాడు.

- డా.డా.

వార్షిక చందా: ₹ 60 (భారతదేశంలో) ₹ 550, లేక \$ 13 లేక £ 9 (విదేశాలకు)
చందా రుసుము ఒకటి లేక, రెండు, లేక మూడు సంవత్సరములకు స్వీకరింపబడును.

సనాతన సారథి చందాలు మనీయార్డరుద్వారా, లేక పర్సనల్ చెక్ ద్వారా, లేక డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా లేక, ఆన్ లైన్ పద్ధతిన మూ వెబ్ సైటు www.sanathanasarathi.org ద్వారా చెల్లించవచ్చును. చందాలు పంపవలసిన చిరునామా: కన్వీనర్, శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం - 515134, ఆంధ్రప్రదేశ్.